

ÉLETTÜNK

XV. évf. 6. szám (15. Jahrg. Nr. 6)

Az európai magyar katolikusok lapja

1983 június

Elkésett nekrológ?

A Társadalmi Szemle „Politikus pályák”-című cikksorozatában az áprilisi számban Gergely Jenő tollából sűrűn nyomtatott hét és fél oldalon nagyon érdekes írás jelent meg Mindszenty Józsefről, a politikusról. Ez az írás annál érdekesebb, mivel éppen a Magyar Kommunista Párt ideológiai folyóiratában jelent meg és most arról a Mindszentyről, akinek életfogytiglani elítélésének után még a neve is tabu volt nemcsak a rezsim előtt, hanem a hivatalos magyar egyház képviselői előtt is. — A rendszer az ítélet után egyszerűen agyon akarta hallgatni Mindszentyt. Ha valahol véletlenül mégis felmerült a neve, egy kézlegyintéssel intézték el: „Ki beszél ma Mindszentyről?”

Mindnyájunk előtt ismeretes utódjának, Lékai László esztergomi érseknek magatartása Mindszenty nevével szemben. — Mikor VI. Pál pápa 1974 február 6-án Mindszentyt megfosztotta esztergomi érseki székétől és utódja Lékai László lett, az utód is átvette az agyonhallgatás taktikáját. Ha különböző megnyilatkozásaiban néha célzott is elődjére, mindig név nélkül és mindig bírálva. Ezért keltett általános feltűnést, amikor márciusban a Szent István Társulat 136. közgyűlésén, Lékai prímás „A zarándokló magyarság” című előadásában hivatalosan is kiejtette Mindszenty nevét Máriacellel kapcsolatban: „Ugyancsak a Szent László kápolnában nyugszik a tragikus sorsú Mindszenty József bíboros hercegprímás.”

Maga a „Pályakép” írója, Gergely Jenő is érzi ezt a kontrasztot amikor bevezetőben ezt írja: „Joggal vetődhet fel az olvasóban a kérdés: Hogyan kerül az 1945 utáni politikai élet jelentős személyei... sorába Mindszenty József bíboros hercegprímás, esztergomi érsek, a magyarországi katolikus egyház első méltósága?” — Mi nem csodálkozunk ezen. Mi mindig meg voltunk győződve hogy azt a Mindszentyt, aki 1945 után, nemzetünk szörnyű politikai, társadalmi és erkölcsi káoszában, a magyar nép túlnyomó többségének, társadalmi és vallási különbség nélkül az egyetlen reménye volt, nem lehet végleg elhallgatni. Nem lehet elhallgatni a magyar ifjúság előtt sem. Mert az új magyar generációk út- és igazság keresésükben, mégiscsak megkérdezik az előző generációktól, hogy mi is az igazság a sok hazugság és elferdítés után? Mi az igazság '45-ről, '56-ról és Mindszentyről? — Mert az nem lehet, hogy az, aki '45 után beleírta a nevét annyi millió magyar emlékezetébe és szívébe, ne írta volna bele kitoröhlhetetlenül a magyar történelembe is a nevét! — Mindszenty József 1949 február 6 óta szimbólummá lett: a hazaszeretet, kötelességtudás, megnemalkuvás és halált-

megvető bátorság szimbóluma nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon, ahol szeretik az igazságot, tisztelik a jogot és minden fölé helyezik a szabadságot.

Ezt az író maga is jól tudja, amikor Mindszentyről egészen más képet rajzol, mint amit a rendszer őróla a nemzetre akart erőszakolni: „Hazaáruló, népellenes, valutásíber”. — Az otthoni mai politikai írásoknál szinte szokatlan pontossággal és tárgyilagossággal állítja az olvasó elé Mindszenty közéleti szereplését. Sok tévhiedelmet oszlat el, ami országszerte alakja körül kering még mindig. Csak fontosabb helyreigazításait soroljuk fel: Mindszenty József nem „barokk főúr”, hanem vasmegyei földműveszülők egyszerű fia. Nem is az a „műkedvelő” politikus, aki egy „vidéki plébános” szintjén kezelte az országos ügyeket. Ellenkezőleg, a legnagyobb magyar egyházmegyében, a szombathelyiben, amelynek országos viszonylatban a legképzettebb papsága volt, már 26 éves korában, a hívek kérésére, elnyeri a megyeszékhely, Zalaegerszeg város plébánosa tisztét. Két évre rá már kerületi esperes, majd gyors egymásutánban címzetes apát, pápai prelátus, Zalamegye püspöki biztosa. 1944-ben is főleg azért nevezi ki a magyar helyzetet nagyon jól ismerő XII. Pius pápa veszprémi püspöknek, mert a klérusban nem igen volt más, aki a püspökség helyzetét a múltban és a jelenben úgy ismerte volna, mint Mindszenty („Bíró Márton, veszprémi püspök 'kora és élete” — című munkája). — Másfél év múlva az ország legsorsdöntőbb helyzetében ő lesz az esztergomi érsek, Magyarország első közjogi méltósága. A múltban sem volt igen példa rá, hogy kisparszti családból származó vidéki plébános, aki nem valamelyik híres külföldi teológián tanult, ilyen rohamosan emelkedő egyházi pályát futott volna be.

Ugyanilyen volt Mindszenty politikai pályafutása is. 1919-ben már a Keresztény Párt megyei elnöke, amiért a proletárdiktatúra internálta. — Az 1930-as években „Gömbös totális fasiszta törekvéseivel szemben” és a Kisgazdapárt térhódításának ellensúlyozására olyan új katolikus néppárt szervezését kezdeményezte, amely legitimista és agrárjellegű, a pápai enciklikák szellemében hangsúlyozottan szociális és ellenzéki”. — Ez világos beszéd az „antiszociális Mindszenty” vád ellen és az ellen, hogy „az uralkodó osztályt (főnemesek) és a kormány érdekeit szolgálta ki”.

Abban viszont téved a szerző, hogy Mindszenty a '40-es évek felé kompromisszumra lett volna kész a Nyilaspárttal. Mindszenty mind a jobb, mind a baloldali szélsőséggel szemben éppen olyan intranzigens volt mindig, mint a

pángermán nemzeti-szocialista terjeszkedéssel szemben.

Nagyon fontos Mindszenty politikai alapbeállítottságára a cikkíró azon közleménye, hogy az 1940-es évek elejétől Mindszenty „elvállalta gróf Teleki Pál miniszterelnök felkérésére a Nemzetpolitikai Szolgálat nevű mozgalom dunántúli vezetését”. Gróf Teleki a 2. világháború hazánkra nézve döntő szakaszában (hadüzenet a Szovjetnek) próbálta a magyar közvéleményt még idejében kiragadni abból az örvényből, amelybe Hitler a visszacsatolt területek árán sodorta. Ebben az időben Mindszenty még csak zalaegerszegi plébános volt, és az okos, előrelátó Teleki Pál a döntő időkből a papság közül őrá gondolt.

Mindszentyt zsidóellenességgel is vádolták. Ennek ellentmond a cikkíró másik fontos közleménye, hogy 1944 nyarán, mint veszprémi püspök leállította a zsidók sikeres deportálásának örömeire készülő egyházi „Te Deum”-ot.

Még fontosabb ennél Mindszenty politikai éleslátása és bátorsága jellemzésére az az emlékirat, amit 1944 őszén Mindszenty a dunántúli püspökök nevében fogalmazott meg. A memorandumot ő maga adta át a nyilas-kormánynak. Idézzük magát a cikkíró: „... a még ép Dunántúlt ne vessék oda visszavonulási harcok martalékának, mert ezzel a magyar haza utolsó darabja s vele a magyar jövő és felépülés utolsó reménye is odavész... Muhi, Mohács, Majtény, Világos, Trianon után volt feltámadás, de a megsemmisülésből nem lesz”.

A mérték betelt. Amikor Mindszenty tiltakozott a püspöki palota lefoglalása ellen katonai és kiürítési célokra, a nyilasok letartóztatták és „december 23-án Sopronkőhidára szállították.” — A szerző nem említi meg, hogy fogságába elkísérték a kispapok és az aula, a szeminárium előljáróival együtt.

Gergely Jenő azzal zárja ezt az oly jellemző közleményt, hogy a szovjet csapatok 1945 április 1-én kiszabadították a püspököt és a következő megjegyzést fűzi a közleményhez: „Aligha gondolta bárki is ekkor, hogy a nyilas fogságból a szovjet csapatok segítségével kiszabadult veszprémi püspökből lesz az új, demokratikus Magyarország és a Szovietunió egyik legengesztelhetlenebb ellensége.”

Serédi Jusztinián hercegprímás a szovjet megszállást nem élte túl. A magyar katolikus Egyház fej nélkül maradt. A cikkíró szerint „azonban egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a demokratikus hatalommal való merev szembenállás vezéralakja Mindszenty lesz.” — Mi ellen szállt Mindszenty valójában szembe? A cikkíró idézzük: „A földosztás jogalap nélkül történt, mert arról

† ILLYÉS GYULA:

Haza a magasban

Jöhet idő, hogy emlékezni bátrabb dolog lesz, mint tervezni — bátrabb új hont a múlt időkben fürkészni, mint a jövőben —?

Mi gondom! — áll az én hazám már, védőben minden magasságnál. Csak nézelődöm, járok, élek, fegyvert szereztem, bűv-igéket.

Már meg is osztom, ha elmondom, milyen e biztos, titkos otthon. Dörmögj, testvér, egy sor Petőfit, köréd varázskör teremődik.

Ha új tatárhad, ha kufárhad özönl el a tiszta tájat, ha utaink megcsavarodnak, mint giliszta, ha rátapodnak:

te mondd magadban, behúnyt szemmel, csak mondd a szókat, miktől egyszer futó homokok, népek, házak Magyarországgá összeálltak.

Dühöngő folyók kezeselek, konok bércek — ezt ne felejtse, ha megyünk büszke szájjal vissza, mint várainkba, titkainkba.

Mert nem ijeszt, mi csak ijeszthet, nem ölhet, mi csak ölné minket, mormolj magadra varázsinget, kiáltsd az éjbe Berzsenyinket.

Míg a szabad mezőkön jártál, szedd össze, pajtás, amit láttál, mit szívvel, ésszel zsákmányoltál, vidám vitáknál, leányoknál.

Mint Noé a bárkába egykor, hozz fajtát minden gondolatból, ábrándok árvult szerepét is, álmaid állatseregét is.

Lapuljanak bár ezredévig némán, mint visszhang, ha nem kérdik, szavaid annál meglepőbbet dörognék majd a kérdezőknek.

Figyelj hát és tanuld a példát, a messzehangzóan is némát. Karolva könyvem kebelemre, nevetve nézek ellenemre.

Mert ha sehol is: otthon állok, mert az a való, mit én látok, akkor is, ha mint délibábot, fordítva látom a világot.

Igy maradok meg hírvivőnek őrzeni kincses temetőket. Homlokon löhetnek, ha tetszik, mi ott fészkel, égbe menekszik.

nem törvény intézkedett... Élesen bírálta a Nemzeti Bizottságok intézményét, a politikai rendőrség működését, a német lakosság kitelepítését, a katolikus sajtó korlátozását”. — A szerző meglepetésszerűen mondja Mindszenty esztergomi érsekké való kinevezését. A

(Folytatás a 2. oldalon)

PROF. DR. MERLE TAMÁS OP:

A celibátus ellen felhozott nehézségek

A nemi és családi élet igénye oly mélyen gyökerezik az ember természetében, hogy érthető, hogy a celibátus megtartása nehézségekbe ütközik. Ezek a nehézségek mindig megvoltak, az egyház vezetői ismerték is őket, és azon voltak, hogy megteremtsék azokat az állapotbeli feltételeket, melyek a celibátus megtartását lehetővé teszik. Manapság, amikor az emberek általában elvesztették érzéküket a mérséklet és önmegtartóztatás iránt, várható, hogy egyesek heves elszántsággal támadják a celibátus intézményét. Hogy ezek közt aztán katolikus papok és katolikus egyetemi tanárok is találhatók, azon legfeljebb azok csodálkoznak, akik nem ismerik az egyház történelmét.

Dogmatikai megfontoláson alapuló ellenvetések

Általában mindazok, akik a protestáns egyházak felfogásához közelednek, azaz akik tagadják a papságnak felszentelésen alapuló szakrális, szentségi jellegét és a papban csak az egyház hivatalnokát, vagy a hitközség megbízottját látják, következetesen kétségbe vonják a celibátus szükségességét. Így Mieth, volt fribourgi tanár azt tartja, hogy a celibátus túlságosan kiemeli az egyház hierarchikus struktúráját, a papot túlságosan a hívek fölé emeli. Josef Blank, saarbrückeni egyetemi tanár a celibátusban hatalmi eszközt lát, mely által az egyház vezetői a régi feudális helyzetet kívánják fenntartani. Xaver Jansen, német pap arra hivatkozik, hogy Jézus csak apostolokat küldött szét és nem szentelt papokat, és ezáltal inszINUÁLJA, hogy a papszentelés csak az egyház találmánya. Mindezek a vélemények a papságnak olyan koncepciójából erednek, mely nem a katolikus egyház hite. A tridenti zsinat a következő tételket dogmának mondotta ki: Krisztus Urunk e szavakkal „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” az apostolokat pappá szentelte (DS 1752), a papszentelés igazi, Krisztus által létesített szentség (DS 1773), az egyházi rendnek hierarchikus felépítése van (DS 1776). A második vatikáni zsinat mindenben fenntartotta a tridenti zsinat hitét — nevezetesen az egyházzal szülő dogmatikai konstitúció 3. fejezetében — és kijelentette, hogy a hívek egyetemes papsága és a szolgálati azaz a

hierarchikus papság, melyek egymáshoz vannak rendelve „lényegben s nemcsak fokozatban különböznek egymástól” (Dogm. konstitúció az egyházzal, n. 10).

Természetesen az egyháznak ez a tanítása nem bizonyítja még a celibátus szükségességét, azonban annyi bizonyos, hogy aki ezt a tant nem fogadja el, csak nehezen fogja elismerni a papi nőtlenség jogosultságát és hasznát.

Jogi, pszichológiai, társadalmi jellegű ellenvetések

VI. Pál a már említett nyilatkozatában felsorolja a celibátus ellen felhozott legfőbb nehézségeket. Első helyen említi, hogy egyesek szerint az evangélium csak ajánlja, de nem teszi kötelezővé a nőtlenséget. Újabban ezt a megfontolást egyesek a karizmákkal — kegyelmi ajándékokkal — hozzák kapcsolatba. Akinek ehhez való karizmája van, az éljen nőtllenül — elvben ide tartoznak a szerzetesek —, akinek viszont nincs, az ne kötelezze magát a celibátusra és az egyház se kívánja tőle, hogy nőtllenül éljen. Peter Eicher, a paderborni teológia tanára megjegyzi, hogy minden érvel szemben tény marad, hogy az apostolok nősek voltak. A már említett Josef Blank és Ferdinand Klostermann, bécsi egyetemi tanár úgy találja, hogy a celibátus törvénye vét az ember szabadsága ellen. Hans Küng tübingeri egyetemi tanár a hivatalos egyházat azzal vádolja, hogy a celibátus törvénye által a helsinki emberi jogok deklarációját sérti. Mások, mondja VI. Pál, a hivatások csökkenésére utalnak és ezt a nőtlenséggel hozzák kapcsolatba. Ezt teszi újabban Norbert Greinacher tübingeri tanár is. Ismét mások VI. Pál szerint a megváltozott korszellemre hivatkoznak. A nemi élet felértéklődött, az emberek a házasságot többre becsülik, mint az önmegtartóztató meddő életet. Blank és Greinacher az egyházat a nemiség manicheista jellegű tabuizálásával vádolja. VI. Pál ismeri azt a felfogást is, hogy a férfi pszichológiai érettségét, lelki kiegyensúlyozottságát nem tudja női partner nélkül elérni. Mivel Szent Pál minden kétséget kizáróan a szüzességet többre értékeli mint a házasságot, egyesek manapság, így pl. Herbert Vorgrimler, a münsteri egyetem dogmatika tanára azzal próbálják Szt. Pál érvelését erejétől megfosztani, hogy az apostol felfogását a közeli paruzia, azaz a közeli világvég várásával hozzák kapcsolatba. VI. Pál még megemlíti azoknak a nézetét is, — manapság is sokan vannak — akik azt tartják, hogy a fiatalember, aki még nem ismeri az életet, nem tudja magát életreszólóan lekötöni. Sokan VI. Pál szerint a celibátus eltörlésétől várják a papi botrányok megszűnését. Végül a pápa arra is utal, hogy sokan a celibátus eltörlésével szeretnék az öikuménizmus útját egyengetni. Csakugyan újabban Vorgrimler és Erhard Bertel bizonyos ellenmondást lát abban, hogy a görög katolikus papok megnősülhetnek, a rómaiak nem, hogy a katolikus hitre tért protestánsok, ha pappá szenteltetik magukat, továbbra is házasságban élhetnek, a katolikus papok meg nem.

Általános méltatás

Itt most nem térhetünk ki az egyes ellenvetések cáfolatára. Jegyezzük meg azonban, hogy amikor elismerjük a ce-

libátussal járó nehézségeket, ezzel még nem tagadjuk jogosultságát. Vannak feladatok, amelyek nehézséggel járnak, de azért nem kell őket megszüntetni, hanem a nehézségeket a lehetőség szerint enyhíteni. Az egyház ezt teszi évszázadok óta és nem eredmény nélkül. Nem lehet tagadni, hogy a római egyház papjai sorában rendkívül sok kiváló jellemű, kimagasló egyéniségű, szentéletű pappal találkozunk. De még azoknak az élete sem volt szükségképpen érdemtelen, akik emberi gyengeségből néha hibákat is követtek el. Az apostolok sem voltak hibátlanok, igaz, hibáikat meg is siratták (vö Mt 26,75). Is-

Elkésett nekrológ?

(Folytatás az első oldalról)

politikai okok mellett, egy lelkipásztori okot is említ, azt, hogy Mindszenty szigorú papnak ismerték. Azt is állítja, hogy „személye ellen a kormánynak sem volt politikai kifogása”.

A szerző fölteszi a kérdést, milyen ember, milyen egyéniség volt az új hercegprímás? — „Uralkodásra teremt”. Idézi Varga László jezsuita atyát: „Volt benne valami félelmetes, bármennyire is egyszerű volt a modora... mindenki úgy érezte, mintha az egész ember valami eleven acél volna, amely engedni és törni nem hajlandó”. — A szerző bírálata: „Az ilyen embert az a veszély fenyegeti, hogy önmagának lesz bálvány... magát csalhatatlannak vélte, gyanakvó és bizalmatlan volt, a hívek szemében sem a jó pásztor... inkább félve csodálták...” és levonja a következtetést: „Veszélyesek voltak e tulajdonságok egy olyan korszakban, amikor az Egyház vezetőjénél fokozott rugalmasságra és politikai megfontoltságra lett volna szükség”.

Ez a megállapítása a szerzőnek mindazokból, amiket a megelőzőkben állított Mindszentyről, nem logikus, önkényes következtetések. Alkalmazása Mindszentyre is, a pártvonalas kritikái sablonnak.

Idézi első, „programnak is beillő”, beszédét az esztergomi bazilikában: „Atyátok akarok lenni, még a nehéz idők súlyos kísértései között eltévelyedett tékozló fiúknak is. Még nem léphetek be a közjogi harcok dandárjába sem, mert közjogi örvényben élünk... hiányzik nem egy alkotmányos tényezőnk, de az elődök helyén van már az ország primása. Ha a balszerencse elmúltával a nemzet józansága hidat ver az örvény felett, mint Pontifex, mint hídverő, több mint 900 év jogán az ország első zászlósura, a Ti érseketek, az ország primása is ott lesz közjogi életünk helyreállításában és továbbvitelében... Akarok lenni népem lelkiismerete, hivatott ébresztőként kopogtatok lelketek ajtaján, a föltetsző tévelyek ellenében az örök igazságokat közvetítem népemnek és nemzetemnek. Ébresztgetem nemzetünk megszentelt hagyományait, amelyek nélkül egyesek talán igen, de a nemzet nem élhet.”

Nem csodálkozunk, hogy ez a hangvétel egy egyházonkívülinek, a magyar primások történelmi szerepét nem akceptálóknak, „fenköltnek” tűnik, de az a következtetése, hogy a hercegprímás „a középkori Magyarország egyfajta restaurálását érti”, megint pártvonalas megállapítás. *

ten irgalma nemcsak az egyszerű híveknek, hanem a papoknak is megadja a megtérés kegyelmét... Sajnos a jelenlegi, celibátusra vonatkozó vitában nemcsak komoly nehézségek jutnak szóhoz — ami helyénvaló —, hanem sok szenvedélytől ihletett, ironizáló sőt maró gúnnyal telített megjegyzésekkel is találkozunk. Így Rudolf Schermann, bécsi pap és újságíró azt reméli, hogy a celibátus törvényét hamarosan eltemetik és sírjára írják: Im Geruche der Unheiligkeit sanft entschlafen! Az ötletet talán megmosolyogjuk, de az ilyenfajta szellemeskedés annyi felületességet és szeretetlenséget árul el, hogy cáfolatra sem szorul. A felvetett komoly nehézségekkel azonban, valamint a celibátus pozitív értékelésével a következő cikkekben foglalkozni fogunk.

Gergely Jenő cikke eddig, egypár negatív következtetése ellenére, feltűnően pozitív és sejteti velünk azt a nagy utat, amit a magyar népidemokrácia a tárgyilagosság és a történelmi igazságosság irányában megtett. De Mindszentyvel, Magyarország felelős hercegprímásával szemben, már nem tud tárgyilagossá lenni. Miért? — Azért, mert az igazságtalan életfogytiglani ítéletet igazolni kell, hogy ne kelljen erről az ítéletről is megállapítania a cikkírónak azt, hogy koncepció per, magyar kifejezéssel: csak kirakatper volt, ahol a vádat és a védelmet előre megtervezik, megfogalmazzák, aztán a szereplőkkel, mint valami színpadon, lejátszatják. Ezt a cikkíró beismeri a Grösz-per és a Rajk-per esetében, aminek jogi következménye az elítéltek rehabilitációja volt. Mindszenty azonban csak kegyelmet kapott, azt is csak 1971 szeptemberében, amikor a pápának engedelmességgel, Nyugatra jött. A kommunista kormány azonban attól tartott, hogy a primás a kegyelmet visszautasítja, a végzést nem kézbesítette a követségre, hanem utánaküldte. —

Félelmeik jogos volt. Mihelyt a bíboros a végzést kézhezkapta, a következő választ küldte az igazságügyminiszternek: „Pár nap múltán, hogy hazámat elhagytam, arról értesültem, hogy rendszerük amnesztiát küldött utánam. Ezt az amnesztiát, amelyet az elmúlt tizenöt év alatt sem kértem és fogadtam el, most is visszautasítom azzal, hogy a „Justizmord” jóvátétele csak rehabilitáció lehet és semmi más”.

Mindszentyt azonban nem lehet, nem szabad rehabilitálni, mert abban az esetben ő győzne és nem a rendszer. És akkor Magyarországon is egy lengyelekéhez hasonló helyzet állna elő, amin csak úgy lehetne segíteni, hogy az ún. népidemokráciát, a kommunista párt kizárólagos diktatúráján alapuló államvezetést, fel kellene váltania a szabad választásokon megnyilvánuló valódi népakaratnak. Ezt viszont a Szovjetunió nem engedi meg. Ezért kell Mindszentynek továbbra is megmaradnia hazaárulónak, a népidemokrácia megdöntésére irányuló összeesküvőnek, stb.

Ezt a politikát kell ma még szolgálnia minden írásnak, ami Magyarországon megjelenhet és ezért kell hálásnak lennünk Gergely Jenőnek, hogy ki merte mondani a fél igazságot, Mindszenty tárgyilagossá jellemrajzával, ha nem is mondhatta ki az egész igazságot a „Justizmord”-ról.

Harangozó Ferenc

Meszlényi Antal: MAGYAR SZENTEK ÉS SZENTÉLETŰ MAGYAROK

Nélkülözhetetlen kézikönyv! Az Árpád-ház szentjei mellett először foglalkozik a nemkanonizált, de szentéletű régi magyarokkal (Bánfy Lukács esztergomi érsek, a Pálos-rendalapító Özséb, a kassai vértanú, Kelemen Didák minorita, Hám József szatmári püspök stb.); rajtuk kívül a közelmúltból 15 magyar hitvalló, illetve vértanú részletes, hiteles életrajzát tárja elénk (Prohászka Ottokár, hg. Batthyány-Strattmann László, Bogner Mária Margit, Hummel Kornél, Kaszap István, Apor Vilmos stb.). Tudományos igényűvel készült munka, emellett élvezetes, felémelő olvasmány. Nem hiányozhat egyetlen katolikus magyar család könyvespolcáról sem!

A gyönyörű nyomdai kiállítású, 300 oldalas könyv, kékszínű egész vászonkötésben, arany nyomással, rendkívül kedvezményes áron **DM 20,- vagy \$ 10,- (+ portóköltség)** befizetése ellenében kapható az **Életünk kiadóhivatala** címén. **Rendelje meg! Korlátolt példányszám!**

ÚJ MAGYAR PÜSPÖK

Május 20-án jelentették Rómából, hogy II. János Pál pápa a „világban szétszóródott” katolikus magyarok lelki gondozására, összhangban a területi püspökökkel, kinevezte a washingtoni kegyesrendi magyar provinciálist, dr. Irányi Lászlót, címzetes püspökké.

Piologhi, az Egyesült Államok apostoli nunciusa, közölte a kinevezést James Hickey washingtoni érsekkel, aki méltatta II. János Pál pápa újabb gondoskodását: „Hogy az Egyház mindenütt jelen legyen”. — A kinevezés közzététele után dr. Irányi László, Castel Mediano-i (Mauretánia) címzetes püspök, a Szabad Európa Rádióknak rövid nyilatkozatot adott: „Köszönetet mond II. János Pál pápának azért a figyelemért, hogy püspököt ad a világon szétszórt magyar emigráció lelki gondozására. A maga számára nagyon megtisztelőnek és egyben fontosnak tartja ezt a szolgálatot a magyar nép összességéért. Kinevezésével egyedül Istent és a hazájuktól távol élni kényszerült magyar népet szeretné szolgálni”.

*

P. Irányi László 1923-ban született Szegeden. Tizenhét éves korában jelentkezett a Piarista Rend-be. 1945-ben küldte ki rendje a római Gregoriana-ra, ahol teológiai doktorátust szerzett. 1948-ban szentelték pappá. 1954-ben került ki az USA-ba. Ő a piaristák washingtoni iskolájának alapítója és első rektora. — Mindszenty bíboros 1974 május 6-tól június 29-ig tartó amerikai körútján, a washingtoni látogatást dr. Irányi László szervezte meg és koordinálta a helyi egyházi és világi hatóságokkal. — Az új püspök azóta is megőrizte őszinte mély tisztelőtét Mindszenty iránt és hűségesen ápolta emlékeztétét. — Egyáltalán, Irányi László püspök nemcsak minden amerikai magyar érdekes megmozdulásnak volt anyagi és erkölcsi támogatója, hanem az európaiakénak is. — Az „Életünk”-et nemcsak támogatta, de olvasata is és figyelemmel kísérte.

Ezt őszinte szívből köszönjük, kérve a jó Istent, hogy fontos, de nagyon nehéz feladatához adjon neki sok-sok kegyelmet és erőt.

Harangozó Ferenc
az Életünk szerkesztője

*

II. János Pál pápa Lengyelországban

A pápa úti programja: Június 16-án érkezik a varsói repülőtérre; még aznap gyászmisét mond Wyszyński bíborosért valamelyik templomban. Másnap az állam képviselőivel találkozik a Belvedere-palotában és nagymisét mond a varsói stadionban. Jún. 18-án a Niepokolanovkolostorba látogat, ahol az ősszel szenttéavatott P. Maximilian Kolbe élt. Innét az út Czenstohovába vezet, ahol a Jaznagora-i zarándokhelyen különféle lengyel delegációt fogad. Hétfőn Posen és Kattowitz az útirány és a felsősziléziai St. Annaberg kegyhely meglátogatása után Krakkóba, látogatása utolsó állomáshelyére repül, ahol szerdán, június 22-én boldoggáavatja Kalinovszky József franciskánus szerzetest, lengyel szabadsághőst. Június 23-án repül vissza Rómába.

HÓNAPNEVEK MAGYARÍTÁSA

A latin hónapnevek helyett Sylvester János, 1539-ben megjelent Latin Nyelvtanában, az alábbi magyar elnevezéseket ajánlotta:
Főhbó, Fagybó, Fűbó,
Kinyíló hó, Előgyümölcsű hó, Kaszáló hó,
Arató hó, Szőlőterelő hó, Szőlőszedő hó,
Borvető hó, Borlátogató hó, Viganlakó hó.

A magyarországi bázisközösségek körüli vitáról

Az idei tavasz folyamán Magyarország részéről fontos tárgyalások folytak a Vatikánal, amelynek középpontjában a magyar báziscsoportok kérdése állt. Ezekbe a tárgyalásokba nemcsak a magyar püspöki kar, élén Lékai bíborosprímással és Cserháti József pécsi püspökkel vett részt, hanem Miklós Imre, az ÁEH elnöke is.

Ezekre a látogatásokra éles fényt vetett Casaroli bíborosállamtitkár levele Lékai László magyar prímáshoz, amely az „Apostoli Szentszék hivatalos állásfoglalását” közli. Kár, hogy a levélből csak részletek kerültek nyilvánosságra, kiszakítva a kontextusból. A levelet Luigi Poggi érsek május 4—12-ig tartó magyarországi látogatása során adta át Lékai bíborosnak, aki a püspöki kar sajtóirodáját kérte fel a közzétételre. — A levél Magyarországon és az emigrációban feltűnést váltott ki, a magyar fiatalok között pedig némi keserűséget is az a körülmény, hogy mielőtt Poggi érsek elindult magyarországi körútjára, II. János Pál pápa fogadta őt és külön „utasításokat” adott a magyar püspöki kar és a báziscsoportok közti viszonyt illetően.

Ezt egyesek, főleg otthon, úgy értelmezték, hogy a pápa magáévá tette a magyar püspöki kar felfüggesztő ítéletét Bulányi György piarista atyával szemben. — A dolog nem így áll. Még a kivonatban közölt levélből is kitűnik, hogy doktrinális kérdésekről nincsen szó, hanem arról, hogy a báziscsoportoknak az a része, amelyet Bulányi György vezet, az illetékes megyepüspök felügyelete alól magukat kivonják és a helyi egyház egységét veszélyeztetik. Az is kitűnik a levélből, hogy a Szentszék nyugtalanítja a magyar püspöki karban észlelhető ellentét a báziscsoportok megítélését illetően, és ezért a magyar püspöki kar egységét akarja ebben a magyar egyház jövőjét illető fontos kérdésben biztosítani. A levél-

kivonat szerint „a Szentatya óhaja, hogy tisztelendő Bulányi atya és követői a magyar püspökök tanácsainak és utasításainak engedelmeskedjenek”.

Az otthoniakat leginkább az nyugtalanítja, hogy ebbe a kérdésbe ismétlenül beavatkozott Miklós Imre, az ÁEH elnöke. Hiszen a báziscsoportok sok egyházmegyében azért helyezkedtek a püspökök, főleg Lékai prímással szembe, mivel ezek a rendszerrel szemben az egyházat illető kérdésekben „túlásagosan alkalmazkodók és engedékenyek voltak”. A csoportokba tömörült mindkét nembeli ifjúság ugyanis mélyebb és aktívabb vallási életet kíván, továbbá követeli az egész nyilvános élet alaposabb belegyökerezettségét a keresztény etikába.

A Casaroli-féle levél, feleletül a pápához intézett püspökkari levelekre, emlékeztet VI. Pál pápa 1977 áprilisában az „ad limina”-látogatásra jött magyar püspököknek adott instrukciójára és II. János Pál pápának a hitoktatásról szóló levélre, és az 1982 októberében „ad limina”-látogatáskor hozzájuk intézett beszédre, amelyben hangsúlyozta, hogy mindig közösségben püspökekkel, az ő irányításuk alatt tevékenykedjenek a báziscsoportok. —

„Egyébként a Szentszék buzdítja a magyar püspököket, hogy minden erejükkel támogassák és mozdítsák elő azokat a bázisközösségeket, amelyek a fentemlített pápai dokumentum szabályait követik, s amely közösségek hazatérőket már virágnak és lelki gyümölcsöt hoznak”. Végül kéri, hogy gondoskodjanak a gyermekek megfelelő hitoktatásáról az iskolákban, a templomokban és az e célra szorgáló egyéb helyeken. Törődjenek azzal is, hogy minél több hívő vegyen részt a vallási és a plébániai életben, idézve Szent Pált: „Hirdesd az evangéliumot, állj vele elő, akár alkalmas, akár alkalmatlan... (2 Tim 4,2).

„Porta coeli”

Valahányszor megnyílik egy ajtó, egy új világ nyílik meg előttünk, ezt minden nap tapasztaljuk.

Gondoljunk a kapura. Kinn állok, csengetek, várok. Valaki kiszól a kaputelefonon keresztül: ki van itt? Megnevezem magam és beengednek. A háziak közül valaki így fogad: „Gyere be, várunk rád”. Látogatásom konkrét formát ölt: elmondhatom jövetelem célját. — Felvettek a családjukba és a náluk töltött időt közös élmények töltik be: részt veszünk egymás életében, közelebb kerülünk egymáshoz. A szeretetteljes felvétel a családba a védettség érzését kelti mindnyájunkban.

Az utca lármájából jövet, — talán munka után fáradtan, — a templom ajtaján lépek be a csendbe. Meghúzódom egy padban, nyugalmat találok és lelkelem Istenhez emelem. Ha körül is nézek, máshogy tekintek a képekre, szobrokra, mint az utcán a reklámokra, kirakatokra. Olyan dolgok között lélegzem, amelyek Istenre, Jézusra irányítják figyelmemet. Sokkal bensőségesebben tartoznak hozzám, mint a templom kapuján kívül lévők. Az ember több kell legyen a munka rabszolgájánál. Bennünk ég az örök, isteni szikra, amelyet nem szabad kioltanunk, sem elárulnunk.

Bemegyek a park kapuján: szebbnél szebb virágok, bársonyos fű, virágméz

illata, keskeny ösvények, tavacsok várnak éneklő madarakkal... És csend. Napsugár! Pihentető padok, ünnepi hangulat!

Számunkra Szűz Mária az ajtó, amely Jézushoz vezet. Életének, létének, legbensőbb titka, értelme és középpontja: Jézus.

Isten angyala köszöntötte így a fiatal leányt: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” Nem is gondolunk arra, hogy Isten gondolatát ismételjük, amikor kiejtjük ezeket a szavakat.

A nagynénje, Erzsébet, így köszönti a látogatásra siető áldott állapotban lévő Máriát: „Az Úr van Teveled — Áldott vagy Te az asszonyok között és áldott a Te méhednek gyümölcse!” — A gyermek nevét az angyal mondja meg Máriának: „Jézus!” — Azt jelenti: Isten a szabaddító.

Minden ajtó rendeltetése az, hogy a célhoz vezessen... A „porta coeli”, az Ég kapuja, Mária, elvezet méhének gyümölciséhez, Jézushoz!

Fejős Ottó

AZ É L E T Ű N K NYÁRI (JÚL.—AUG.) KETTŐS SZÁMA JÚLIUS ELSŐ FELÉBEN JELENIK MEG!

MAGYAR ÜNNEP MATTSEEBAN

István király szenttéavatása (1083!) 900. jubileumát a Szentkorona-emlékstáció fölavatásával ünnepeljük meg ez év szeptember 12-én Mattseeban (Salzburgtól 18 km-re). Az emlékstáció azon a dombon áll majd, ahol a magyar Szentkoronát 1945 április 27-én elásták. — Az emlékmű főekessége lesz egy esztergomi márványból faragott dombormű a szentkoronával és a bevésített fölírás magyarul és németül:

EZEN A DOMBON VOLT
BUJDOSÓ ÚTJÁN ELÁSVÁ
A MAGYAR SZENTKORONA
IV. 27 — 1945 — VII. 24

AZ EMLÉKET MENEKÜLT MAGYAROK
ÁLLÍTOTTAK ISTVÁN KIRÁLY
SZENTTEÁVATÁSA 900-ÍK ÉVÉBEN
1983-BAN.

Részletes programot júliusi számunkban közlünk!

*

A SZENTATYA BÉCSI LÁTOGATÁSA
1983 SZEPTEMBER 9—13-IG

Szeptember 9. péntek délután megnyitás Bécs centrumában.

Szeptember 10. szombat 15 órakor a Heldenplatzon, Európavesperás. — 16 órakor érkezik ide a Szentatya — a stadionban, 21—22.30 óráig a Szentatya találkozása az ifjúsággal.

Szeptember 11 vasárnap 11 órai kezdettel az ünnepi szentmise és a pápai szózat a Donauparkban. Ez a Katolikus központi főrendezvénye.

Szeptember 12. hétfő 8.30 órakor a Szentatya a Stephansdombon celebrál szentmisét, az Egyház civil alkalmazottaival (Laienapostolat). — 18.30 órakor az Am Hof téren a dolgozók és vendégmunkások köszöntik a Szentatyát. — 20 órakor a Szentatya a Schwarzenberger Palais kertjében találkozik lengyel honfitársaival.

Szeptember 13-án a Szentatya Mariazellbe zarándokol, ahol a papsággal és szerzetesekkel tart közös istentiszteletet.

Ezzel a Szentatya ausztriai látogatása lezárul.

Az eredeti terv szerint szept. 12-én a vendégmunkásokkal való találkozás keretében szerepelt volna a bécsi énekarunk és táncs csoportunk. Sajnos ezt a már elfogadott tervet az apr. 30-i Salzburg-i értekezleten a rendezőbizottság elejtette. Hasonlóképpen azt a tervünket is, hogy Mindszenty sírjánál magyar díszőrség álljon, amikor a Szentatya a sírt meglátogatja.

*

MÁRVÁNYTÁBLA

MINDSZENTY BÍBOROS EMLÉKÉRE

Mindszenty József Innsbruck-kot 1973 március 18-án látogatta meg. A szép régi barokk Szent János templomban misézett és prédikált a magyaroknak. — Az Innsbruck-i magyar egyházközségi tanács, élén Romhányi Árpád nyug. igazgatóval, úgy határozott, hogy ezt a látogatást márványtáblával örökítik meg.

A templom már régóta renoválásra szorul. A magyar hívek, akik ebbe a templomba járnak, 1984-re, amikor a renoválás befejeződik, szeretnék elhelyezni ezt a márványtáblát.

M a g y a r o k ! Különösen akiknek közelebbi kapcsolataik voltak Mindszenty hercegprímáshoz és Innsbruckhoz, — támogassuk ezt az akciót!

Adományok: A Tóth — Spendenaktion der Ung. Pfarrgemeinde Johanneskirche, Creditanstalt Filiale Innsbruck, Kto. Nr. 0089-61666/01 BL 11890.

PROKOP PÉTER:

Életrészoló lecke

Egyszer csak el kell kezdeni s az első portréhoz fölkerem a szemináriumi portást, Nagyszerű harcsabajusza, konok fejtartása, tokás nyaka, bozontos szemöldöke, villogó fekete tekintete, szerdjés krumpliorra volt a Pista bácsinak. Boldogan pózolt. Nem mindenki olyan szerencsés, hogy a szobája falán kézügyességéből született képmását mutogathatja. A ceruzám nyomán a szeme bogara úgy villant, mintha élne. A füle valóságában ült oldalt a haja tövében. A bajusza kackiásan bökött ki a légbe. A szagló szervéről lehagytam a lila szerdjéket s az arc közepébe vastagítottam. Majdnem rám szólt a papírról a ház magabiztos öre. Mutatom felé: hadd örüljön. Csak néz, nyel és nyög. Nem ismert magára. A képnézéshez is kell intelligencia, nyugtatam magam. De a szünet néhány pillanata elég volt, hogy elveszítsem magabiztonságomat. Bizony belenéztem magamat a saját vonalaimba, amelyek függetlenül a valóságtól. Már nem a látványt satíroztam, hanem a saját művemét cirkalmaztam. A tarkóm izzadt, szégyenkezni kezdtem. Jó ideig elkerültük egymást. Én a kudarc miatt restelkedtem, ő: csak nem leszek bolond újra ülni, úgyse tud lerajzolni.

Akkor még nem tudtam, hogy mi volt az oka: a részletek hasonlóak, de az egész mégse jó. Ma már világos, amit a kezdő csak sok gyakorlat után tanulhat meg, ismételtetés által rögződik az idegekbe. Az együttlítás évekig tartó küzdelem eredménye. — A gyerekvers helytelen: két pont, majd egy függőleges, hozzá még egy egyenes, bekanyarítom és készen is van az arc. Éppen a fordítottja áll. A fej tojásával indulok el és abba osztom el a belső idomokat. Nemcsak úgy találokra, hanem méricskélve a szem fölhasadt dióburkát és a szájzúg távolságát is. Latolgotok, viszonyítok. Be ne horpasszam a koponyát s majomná ne minősítsem áldozatomat. Behálózom nem látható, de jelenlévő geometriámmal a csontokra támaszkodó húrok tömegét. Világos, hogy Rippl-Rónai nem így ontotta pasztell képmásait. A szabályokról elfeledkezve, azok

tudat alatt irányították színes krétáit. A teniszbajnok se gondol edzője első intelmeire, de úgy markolja ütője nyelét, ahogyan kell. A gyorsfutó is kialakította hajrázó stílusát. Az erdőirtó sok odacsapással érte el, hogy mindig azonos helyre üssön a fejszéjének az éle.

Hányszor jajdulunk fel esetleg jószándékú törekvők: jót akarnék s mégis esetlenség sül ki belőle.

Ajtatoskodom a kápolnában s azalatt toporog és idegesen vár rám a vendégem, mert indulóban van a vonatja és én még nem adtam vissza neki valami fontos iratcsomóját. Szegénységi fogadalmamat a turista kárára fősvényesség-

A HÓNAPOK RÉGI MAGYAR ELNEVEZÉSEI:

Január:	Boldogasszony hava
Február:	Böjtelő hava
Március:	Böjtmáshó
Április:	Szent György hava
Május:	Pünkösdbő
Június:	Szent Iván hava
Július:	Szent Jakab hava
Augusztus:	Kisasszony hava
Szeptember:	Szent Mihály hava
Október:	Mindszent hava
November:	Szent András hava
December:	Karácsony hava

gé változtattam. Hosszasan imádkozom, telesóhajtozom a templomot, véresre kínozom a térdemet, de szívtelen vagyok a betegemhez. — Nem különb-e az ateista orvos, aki a szenvedések enyhítésének szenteli az életét? Mise, litánia. közös ima csak egy óra s a többi huszonhárom hogyan és mire telik el napon-ta? „Beledilizek” a saját merevségembe, a magamra vállalt szabályaimba, a csomó különös szokásaimba, holott Jézus milyen oldottan élt s mégis mindenre van helyes receptje. Őt kívánnám utánozni s környezetemre erőszakolom vélt erényeimel. Megkoplaltatom a kövéret, kioktatom a soványat, megintem a gögöst. „Szégyelje magát”, vetem meg az ellenlábamat. Maximumot igényelek alattalóimtól; csikorog a fogsorom, megfeszülnek nyakamon az erek, holott Mesterünk liberálisan jelenti be igényét: Akinek füle van, hallja meg. Van ugyan szomorkásság a kérdésében: „Ti is el akartok hagyni?”

Szemmérték hiányomban némelyik erényt a nevetségességig fejlesztettem. Takarékoságból összesöpöröm a kenyérmorzstát s hozzáteszem a prézlihez. Hátam mögött kinevetnek. Grotteszk karikatúrává ferdültek cselekedeteim vonalai. Csak én nem veszem észre. Vagyok annyira önérzetes, hogy nem is akarom. Magnóra vett szavaimat letagadom, annyira hihetetlennek hangzanak a szalagról. Vattát nem tehetek a fülemben, inkább kimegyek a prédikációról.

Gábort tisztetem, Jakabot és Ulrikot pusztá nevük miatt utálok. Szt. Ferenc a farkast is emberiesítette és az megszelídült. Én elfarkasítom azt, aki a túlzásaim miatt viczorog rám. Szörnyeteggé rajzoltam kontár jelzőimmel. Az utca összehoz hetek óta nem látott ismerőseimmel s azonnal arcképezni kezdünk. Plasztikussá vonalazzuk azt a nem jelenlévő harmadikat. „Csak neked mondom...” Még kezünket is ajkunk elé tesszük ellenzőnek, nehogy valami titkos hullámhossz elvigye véleményünket az illetékesnek.

Velünk született édes érzés a botránkozás, mert az egyben saját erényesség-

günket is felvillantja. Egyenesen utazunk arra, hogy kifejezők legyünk, fölborzoljuk a ránk csodálkozó érdeklődését. Ismerek egy csavargót: az élete célja az, hogy utazik, szedi az értesüléseket s a legközelebbi látogatottjának kéjesen elébe önti. Utcasarkon üő kétfilleres gyorsrajzoló. Mekkora művész a Dürer! Pedig a jobbszemére bandzsított, az önarcképein is, de alig vesszük észre.

Az eretnek se tudja arányosan a helyére tenni a részleteket. Melléfog az egésznek vagy elrákosítja. A késői hivatásokból holtukig hiányozni fog a kritikusok keresztütöze, az együtt nevelődés surlódásainak tisztító élménysorozata. A külön oktatott elsőáldozóba nem honosodik bele a vallásigény közösségi jellege. Aki a magzatölést csak az anya oldaláról nézi, az nem látja be, hogy a meggyilkolt oldaláról mégiscsak gaztett, hiszen lehetett volna belőle esetleg egy Munkácsi, Pascal, Kant vagy Szent Erzsébet... A fészek hirdeti, hogy a fiókának joga van az anyamadár gondozására. Az Istent helyettesíti, aki ösztöneiben kötelezi: továbbadni a létet. Az első színesablak tervemet lelkesedve vittem a kivitelező studióba s ott ébredtem rá a mesterség ezerarcú lehetőségeire.

Csak a vallásos génius és az östehetség a kivételek. Ki tudja, miért kapták a privilégiumot, hogy különösebb iskolázás nélkül is érzik: mi a jó vagy a szép. Az egyik a legtalányosabb erkölcsi kérdésben is tudja, mit kell tennie. A másik meg fogja a bicskáját és bárányfejet farag a husángjára.

Nincs kedvünk továbblépni egyet? Hagyjuk a kezdő rajzolókat. Az az ötöd-éves ott a vásznára fest. Talán Cézanne egyszerűsítette odáig a szakmát: csak rakni egymás mellé a színeket. Száj helyett pirosat, az arc a rózsaszínek különféle árnyalataiból adódik, fekete-dik a szempilla, vörösszőke a hajkeret, fekete gyöngysor szépül a hófehér nyakra, kobalt a blúz, lila-krappalakk keverék a háttér. Szín szín mellé s előáll a kép.

A festő, aki más szemmel nézi a világot, rákiált a takarítónőre: ne mozduljon! Ne birizgálja el a kócos tincseit. Le ne vesse a kötényét. A fehér sál, a szürke haj, a sápadt arc a meleg ultramarinbársony vállakon. Az együttlítás! Együvé fogni a fölfokozott látványt. Annyira, hogy a halovány szomorú arcból azért világítson a szem fehérje és még azt is fölözze a csillámmal a nyakérem ezüstje. A fehér selyemsálon! Hej, ezt megfesteni!?

Pedig még mindig nem értünk a végére! Lelke is van az ábrázoltnak. A legszebben kikészített hulla is borzasztó. Parfóm, fogsor, vatták a szájban, rúzs, púder húsz évet fiatalítanak. A palermói koporsóban fekvő ragyogó menyasszony mégiscsak félelmes. Termet, karok, nyak lehet a milói Vénuszé — de élet nélkül? A vatikáni mennyezetfreskó Adámja a legszebb férfitest, a teremtés koronája már él.

Az én-te-ő viszonyait egységben látni, a Teremtő szándékai szerint: nem könnyű művészet. Pedig ez feladatomban.

KORUNK LEGNAGYOBB VESZEDELME című Act'o-Catholica-brosúrát, amelyet **Közi Horváth József** írt az 1930-as évek második felében, megvételre vagy betekintésre sűrűn keresik. Választ a kiadóba „Gyűjtő” jellegre kérünk.

EZREK BÜCSÜZTAK

ILLYÉS GYULÁTÓL

Belon Gellért, pécsi s. püspök végezte a szertartást a Farkasréti temetőben. Egy-két gondolat a beszédből: „Kérteged Egyházad szolgálatát erre a nagy útra. — És mi eljöttünk Érted imádkozni az Egyház kétezeréves imájával. — Mint Te kívántad, az ódon latin nyelv patinás komorságával állottunk mögéd, ki Isten előtt állsz, ítéletre várván.

Első szavunk a megkövetés és bocsánatkérés... mert nem tudtuk Neked megmutatni azt az Istent, aki van... És nem tudunk tanúságot tenni a Krisztusban megjelenő tökéletes és teljes emberségről. Pedig Te is a szellem teljességére és az emberség tiszta valóságára törekedtél...

Bocsáss meg, hogy hagyunk egyedül küzdeni egész életedben, sorsodra hagyva, az élet tengerének fekete vizein elsötétült ég alatt — mint azt Kháron-köteted címlapja is ábrázolja. De... (azon is) uralkodik a vakítóan fehér vitorla, mely fényével belebasít a nap-talan égbe az éjszötét vizeken. — Hogy ez a fény honnét jött, arra Te feleltél meg három szóból álló sorral: „A csil-lag mind Bethlehemé!”

Kedvezményes áron kapható!

AZ IRODALOM VILÁGA

A könyv az irodalomelmélet alapkérdéseit tárgyalja, bő szemelvényeket nyújtva a világirodalom remekiróinak műveiből. Pl. csak a költői műfajokat ismertető fejezeteket 100-nál jóval több gyönyörű vers illusztrálja.

Tanároknak, felsős diákoknak és az irodalom iránt érdeklődőknek melegen ajánljuk.

A több mint 300 oldalas szépkiallítású, egészvászonkötésű könyv ára csak 15.— DM, tengerentúlra 10.— \$ + postaköltség.

Rendelje meg az „Életünk” címén!

FELVÉTEL AZ INNSBRUCKI MAGYAR INTÉZETBE AZ 1983–84 TANÉVRE

Intézetünk mint egyetemista diákotthon felvesz a f.e. október 1-én kezdődő tanévre magyar fiúkat, akik tanulmányaikat az INNSBRUCKI TUDOMÁNY-EGYETEM valamelyik fakultásán akarják végezni. Jelentkezési határidő augusztus 10. — Intézetünk egy szép villa, Innsbruck viilanegyedében nagy kerttel. Mint „Mindszenty Kollégium” is ismert. Biborprimásunk amikor 1974-ben itt járt, megengedte, hogy róla nevezzük el az intézetet. Az egyetem innen kerékpáron vagy autóbusszon 15 perc. Intézetünkben havi 900 Schillingért (+ 8% MWST adó) kaphatnak magyar fiúk lakást, fűtést és fehérenműmosással, egy-, vagy kétágyas szobában. Étkezni az egyetemi menzán lehet.

Az Innsbrucki Tudományegyetem 300 éves múltra tekint vissza. 1000 mint 350 magyar fiú és leány tanult és doktorált már itt. Jelenleg hét fakultása van. Az orvosi karra csak osztrák állampolgárokat vesznek fel. Erős létszámkorlátozás van minden olyan szakon, ahol laboratóriumi helyre van szükség. Akiknek Ausztriában van menedékgjuk, egyenjogúak a belföldiekkel. A magyarországi érettségi elismerik, az esetleg hiányzó tantárgyakból pótvizsgát kell tenni, egy-két szemeszteren belül. A német nyelvtudás hiánya is pótolható két szemeszter tanulással.

A téli szemeszterben előadandó tantárgyak jegyzéke, „Vorlesungsverzeichnis”, szeptember elején jelenik meg.

Szórakozási lehetőséget nyújt az „Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetségének” klubhelyisége. Itt találkozunk a bennlakó és a városban lakó egyetemisták, magyarok és nem magyarok, fiúk és lányok.

Felvételre jelentkezni lehet levélben, címünkön: A-6020 Innsbruck, Richard Wagner Str. 3. Mellékelni kell az érettségi bizonyítvány fotókópiáját és az illetékes lelkész ajánlólevelét. — Belépés-kor az első havi labkért be kell fizetni.

Dr. Gróh Béla igazgató

Magasfeszültség

Egy emigráns kiadó és író visszaemlékezései

A visszaemlékező kiadó és író nem más, mint Újváry Sándor; a „Magasfeszültség” pedig „A szabálytalan életrajz”-ának már a második, ha nem a harmadik kiegészítése. Mindenesetre hasznos kis könyvecske annyiban is, hogy az utókor majd fogalmat alkothat belőle: mit jelentett emigrációban kiadónak lenni, aki tudvalevően nem üzleti haszonért (ritka holló!), hanem a magyar irodalom iránti elkötelezettségben, a megszállottak szenvedélyével munkálkodott, szem előtt tartva mindig kiadói emblémájának Kazinczytól vett jelszavát: „Jót s jót”. De ezen túlmenően vallomás is a könyv, főleg íróról, a Griff „házi szerzőiről”, kikhez Újváryt szorosabb baráti kötelékek fűzik, meg a mai politikai és szellemi élet néhány aggasztó, kóros tünetéről (távirányított Amerika-ellenesség, emigráns írók pályafordulása). Amit ezekről Újváry elmond, arra érdemes odafigyelni.

SZAMOSI JÓZSEF

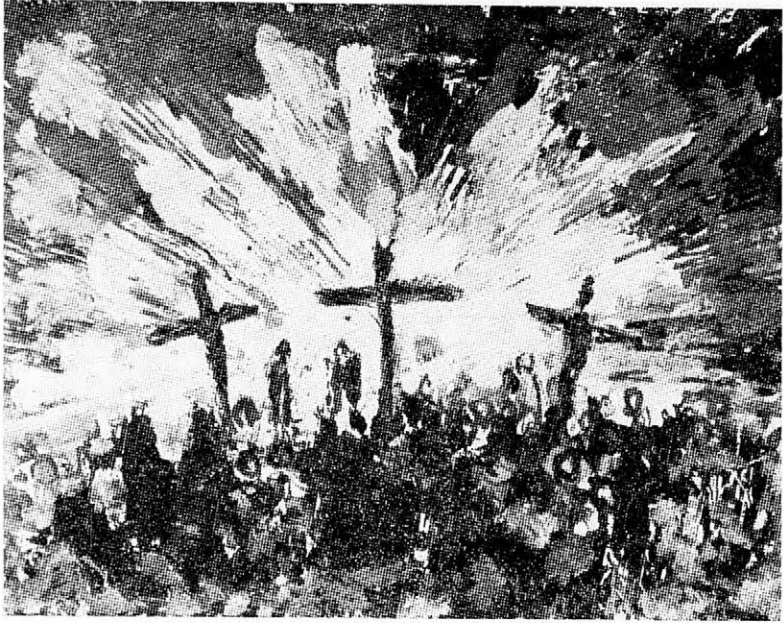
A boldog festő

Prokop Péter két képeskönyvéről

Fényes műnyomó papíron, színes fedőlappal jelent meg a Rómában élő, Magyarországon is jól ismert, nagyszerű festőművész, Prokop Péter két képeskönyve. Az egyik, az „Uram irgalmazz!”, — 45, eredetileg jobbra színezett (itt csak fekete-fehérben látható) grafika — a Jézus Szíve litánia invokációinak egyénien modern, képi megfogalmazása. „Ezek a képek önmagukért beszélnek, nincs szükségük

szereplője Jézus, — bár nem mindig egyértelműen; néha csak az „ember”, vagy éppen az „Istenember”, — amint hogy a „Mater dolorosa” helyébe behelyettesíthető bármely édesanya, aki fiát siratja.

Az „Uram irgalmazz!”-ból a „Föltámadott”, az „Új világ” és a bravóroosan festett „A dráma megdicsőülése” tetszik legjobban. Mindháromban a rajztollnak, kivételesen, kevés szerep jut,

„A dráma megdicsőülése”

kommentárra” — állapítja meg bevezetőjében Szabó Ferenc. Kicsit meglepő azért, hogy a képek mellett az ő négysoros verseit találjuk, bár ezek csak keveset tudtak megragadni a szuggesztív, fantáziát megmozgató, drámai erejű képek jelentéstartalmából. Talán jobb lett volna a nézőre bízni, mit lát bennük ő, hagyni hogy a kép hasson rá. Mert így két különböző cím tartozik egy-egy képhez, — egyik mint verscím, a másik mint képaláírás — és csak nehezíti a képekhez való szabad hozzáállást.

Gondolom éppen ezért keltett bennem zavartalanabb műélvezetet, közvetlenebb, tehát megrendítőbb hatást a „Keresztúton” sorozat, ahol a versek (Békés Gellért, Csanád Béla, Szabó Ferenc, Tűz Tamás versei) csak „függeléként” kerültek a könyvecskébe. S ha már versekről történik említés, szívesen láttam volna Sík Sándor „A keresztút versei” c. klasszikusan érett ciklusából egy-két „stációt”, talán az V.-et, de a XII.-et föltétlenül!

Mindkét rajz-, illetve képsorozat fő-

Az Erdélyi (Gyulafehérvári) egyházmegyének ez évben van a 980. évfordulója. Szent István 1003-ban alapította ezt az egyházmegyét.

Az Erdélybe látogatók közlése szerint a gyönyörű ősi székesegyház siralmas állapotban van. Kívülről és belülről is sürgős renoválásra szorul. Ugyanakkor vele szemben a román-ortodox templom friss színekben pompázik... Szeretünk mi magyarok mindent a románokra fogni. Miért hanyagoltuk el eddig? Ugyan csak siralmas a gyulafehérvári katolikus szeminárium épületének a külső és belső állapota. Ezen is segíteni kellene, nemcsak az éhes kispapokon. — Úgy tudjuk, hogy az „Ostpriesterhilfe” segítségével sikerülne újjáépíteni a szemináriumot, de a románok ugyanannyit kérnek akkor a saját egyházuk részére.

a művészi megvalósítás eszköze a festőecset. Mert ezeken a lapokon, — elsősorban a „Keresztúton” lapjain — a toll, a vonalak dinamikája, a fekete-fehér többlet fejez ki a keresztút időtlen drámájából, mintha színekkel lenne élénk állítva. Ámbár az ellenkezője is igaz lehet. Festőjén múlik!

Mindenesetre Prokop Péter majdhogynem képenként változtat technikát, lévén mindenre érzékeny művészlélek. Pl. a „Veronika kendője” és a „Bűnök terhe alatt” a fájdalomnak elégikus-lírai megfogalmazása, ezzel szemben „A győzők” és „A legyőzött” képpár kegyetlen őszinteséggel, brutális erővel fejezi ki mondanivalóját. És ismét egészen más módon: eltorzult, remegő, minduntalan megtört vonalak rajzolják élénk az isteni mivoltából kivetkőztetett, meztelenül vonagló, „arcacal a porban” heverő embert.

Különös képessége Prokop Péternek, hogy festő-látomásairól, az ihlet kivételes pillanatairól, szóval a műalkotás bonyolult folyamatáról írásban is sokat tud visszaadni, amint ezt az „Életünk”-ben megjelenő, mindig elmélyedésre készítő, „izgalmas” cikkei is igazolják. A „Keresztúton” előszava: „A rajzoló hangja” — afféle bevezetés „dióhéjban” a műalkotás morfológiájába, — ilyen kérdésekre felelget: hogyan keletkezik a mű, mik az alkotás összetevői, fortélyai, milyen „nyersanyagokból” (nemcsak festékből!), tehát miből áll össze a kép, a mű, az alkotás?

Prokop Péter boldog festő! Nincs benne a legtöbb, kivált öregedő művész eltöltő, kellenél több önhietség, művészi gőg, — sőt inkább művészi alázat jellemzi, rácsodálkozás az élet szépségeire, mindennapos csodáira. Minden alkotó művész a Teremtő kegyeltje, kiválasztottja, de Prokop Péter felszentelt pap is. Csak ismételni tudom: boldog festő.

Szamosi József

A 25. magyar pünkösdi Kastl-ban

A Magyar Gimnázium főnállása 25. pünkösdjén 27 boldog diák ballagott, búcsúváz az Alma Mater-től; tizennégy fiú és 13 leány. A hűvös, esőre álló reggelen fölmelegedett a szívünk, amikor az ősi román árkádok között élénk tárlt az annyiszor látott kép: a nyulánk, ünneplő feketébe öltözött fiúk színes szalagokkal átfont vándorbottal a kezükben, egy szál piros rózsával a balkezükből, oldalukon pedig a legszebb élő virágok: az érettségiző magyar leányok, színesen, kipirult arccal, emlékszalagoktól elborítva... „Elmegyek, elmegyek, hosszú útra megyek, — hosszú út porából köpenyeget veszek. — Hosszú volt az út idáig, de még hosszabb és nehezebb lesz a célig. — „Füdd el jó szél, füdd el, — hosszú útnak porát, hosszú útnak porát, az én szívem búját!” — Így búcsúztak szűk kis diákszobájuktól és a sokszor olyan kemény diákpadoktól.

A ballagás után az ezeréves Kastli templomtorony árnyékában és a gyönyörűsége hármassal román apszis előterében búcsúztak 25 éves szokás szerint diáktársaitól, tanáraiktól, soha el nem hervadó csokorba fonva kedves emlékeiket.

Major Márk igazgató meghatottan búcsúzott ettől a szerinte is „olyan kedves, jó osztálytól. Talán egyike a legkedvesebbeknek az iskola történetében”. A pódiumon az érettségizettek mellett ott állt a szélen osztályfőnökük, Koller tanár úr. Arca és ahogy ott állt, csak megerősítette ezt a megállapítást. — Aztán a búcsúzó búcsúztak. Bánk Bea kedves, keresetlen szavakkal szólott társai nevében is. Jó volt hallgatni... a 25 év alatt, különösen az utóbbi években, a búcsúzás hangjából annyiszor kiérződött a diákkéserség hangja is. Most ennek semmi nyoma. Csak őszinte szívből jövő köszönet, az iskolának, az internátusnak, névleg megnevezve a kedvesnővéreket, az érettségizést előkészítő és levezető tanárokat.

Az aránylag nem nagyszámú hallgatóság közt sok volt a régi diák, a 15, 20, 10, 5 év előtt érettségizettek. Az idősebbek nem is egyedül jöttek, hanem együtt az élettárossal. Többen 2–3 gyerekkel, a legkisebb a gyerekkocsiban, a legnagyobb a kocsival, a közép-ső az édesanya vagy az édesapa karján. Kár, hogy a tanári karban történt nagy változás folytán — az idősek már elfogytak — kissé idegenül érezték magukat. Meg is örültek, ha egy-egy régi ismert arc megismerte őket.

A búcsúzó végén Valentiny Géza prelátnak, az Iskolabizottság elnöke, beszélt mindenkinek. Bevezetőben a szülők, a tanulók és az előjárók nevében mondott köszönetet a gondviselő Uristennek, aki különösen az elmúlt iskolaévben, amikor az anyagi nehézségek már-már tarthatatlanná váltak, megsegítette az iskolát: a bajor kormány jóvoltából adott félmillió márkát a már 800.000 márkára növekedett deficit csökkentésére. E segítség kiharcolásában olyan sokat fáradozó másodelnöknek, Katona Sándornak, mondott köszönetet. — Ezzel nem szüntek meg a gondok, ezért kéri a magyarokat, hogy támogassák az iskolát.

Kedves figyelem volt részéről, hogy köszönetet mondott a másnyelvű hitvértársaknak, akik „türelemmel viselik a család magyar részének a magyarkodását”. — Pünkösdre hivatkozva, az iskolára, az iskoláért fáradozókra kérte a

Szentlélek egyesítő erejét, mert „nem a sokaság, hanem a lélek tesz csodadolgokat!”

A pünkösdi ünnepi nagymise. — Sokan voltunk. Protestánsok és katolikusok együtt, az ősi román templomban. A Szeretet Lelkének kiáradása ünnepén búcsúzó magyar diákjaink körében ez nem zavart senkit. Sőt, mélyebb tette az áhítatot.

Az oltárnál a reformátusokat Nagytiszteletű Bán József, zürichi magyar lelkes, az evangélikusokat Ferenczy Zoltán hittanár képviselte. Katolikus részről Major Márk igazgató volt a főcelebráns, Valentiny Géza prelátnak, Harangozó Ferenc volt iskolaigazgató, Venczák Imre katolikus hittanár koncelebráltak, körülvéve a ministránsok egész seregétől.

Az ökuménikus istentiszteletet Nagytiszteletű Bán József vezette be. A Teremtő Istenről és az egész teremtést átható isteni Lélekről szólt. — Amit az Isten egységbe teremtett, azt ember ne bontsa szét. Maradjon egységben a magyar a magyarral, otthon és idekint és a kisebbségi sorsban is. Maradjon egységben az Úr Jézusban keresztény a kereszténnyel és ember az emberrel. Csak így teljesítjük az Uristen teremtő akaratát. — Minden ember lelke mélyén állítson oltárt, a teremtő Isten trónját, amelynek fénye, kisugárzó ereje a Szentlélek, amely kiárad minden jóakarátú emberre.

Az evangéliumot olvasó Major Márk igazgató a Szentlélek egyesítő erejéről beszélt, amely nemcsak szélességében, de történelmi mélységében is összeköti a mi világunkat. — „Kilencszázéves templomban vagyunk. Akik építették, német bencések voltak. Hogy is sejtették volna, hogy 900 év múlva itt majd magyar zászló leng, magyar énektől visszhangzanak ezek az ódon boltozatok és magyar nyelven imádják az Istent és dicsérik a Szentlelket, amely ott fu, ahol akar és átjárja az egész földkerekséget mélységében és szélességében egyaránt. Ez a Szentlélek a bölcsesség lelke. Ez a Szentlélek az erősség és a szeretet lelke. Őrizze meg bölcsességben és tartsa meg szeretetben egész életükön át azokat, akik ma az Úr oltáránál búcsúznak tőlünk és mi tőlük”.

A hívek könyörgését két diáklány mondta és az egész templom, katolikusok és protestánsok, szülők és diákok, meghatódott hangon mondták rá: „Kérünk Téged, hallgass meg minket!”

Az Úrfelmutatás magasztos pillanata felejthetetlenül szép — csak azok tudják, akik átérték — ebben az ősi székesegyházban. De ezen a napon valahogyan megható is volt. A magyar keersztényi testvériség fonséges pillanata, amikor a Kálvária misztériuma itt újra megelevenedett katolikus és protestáns hívek mély hitvallásában: „Ez az én testem, ez az én vérem!”

A szentmisét Szentáldozás, protestáns részről Úrvacsora-kiosztás fejezte be. — Katolikus részről a legtöbben most voltunk először szemtanúi az Úrvacsora-kiosztásnak. Mélyen meghatott protestáns tanulóink, tanáraink és a szülők őszinte, igaz áhítatot sugárzó részvétele az Úrvacsoránál. —

Milyen könnyű és szívből jövő volt ezután a nemzeti Himnusz, a közös nemzeti imánk!

*

A Kastli Magyar Gimnázium 25 éves fennállását június 25-én ünnepli meg. (Folytatás a 6. oldalon)

Felvétel a magyar gimnáziumba

A németországi Magyar Gimnáziumban megkezdődött a felvétel az 1983/84-es tanévre. Jelentkezhetnek magyar származású tanulók felekezeti különbség nélkül, akik a 4. osztályt sikeresen elvégezték, testileg egészségesek és gimnáziumi (highschool) tanulmányok folytatására alkalmasak. Felsőbb osztályokba való beiratkozásra is van lehetőség, különösen akkor, ha a tanuló már beszéli a magyar nyelvet.

A Magyar Gimnázium a Bajor Kultuszminisztérium fennhatósága alatt álló, álmilag jóváhagyott magániskola internátussal fiúk és leányok részére. A fiú-internátus az iskola igazgatósága, a leány-internátus az Isteni Megváltó Nővérek vezetése alatt áll. Az iskolának 230 tanulója van a jelen tanévben, akik közül 30 angol nyelvterületről jött. Ezeknek a tanulóknak az angolt mint anyanyelvet tanítjuk az első gimnáziumtól kezdve. Az oktatás nyelve magyar. A magyaron kívül minden tanulóknak még német, angol, francia illetve latin nyelvet is kell tanulnia. A nyelveken kívül nagy súlyt helyezünk a természettudományi tárgyra is, valamint zenére, művészetre és a magyar kultúra tanítására. Az osztályok létszáma 22–26 között van; de szükség esetén kisebb csoportokban való tanítás, vagy egyéni oktatás is biztosítható az arra rászoruló tanulók részére.

Az érettsége előtti utolsó két évben, vagyis a 12. és 13. osztályban a tanítás német és magyar nyelven folyik kis csoportokban kollégiumi módszer szerint. A 13. osztály végén a tanulók egy a Kultuszminisztérium által kiküldött bizottság előtt tesznek érettségit, ami feljogosítja őket, hogy a világ bármely egyetemén folytathassák felsőbb tanulmányaikat. Érettségizni lehet: magyar-, német-, angol-, francia-, illetve latin nyelvből; továbbá a következő tárgyakból: számtan, fizika, biológia-kémia, hitan, történelem, földrajz és szociológia.

A kötelező tantárgyakon kívül az iskola nagy gondot fordít a szabadidei foglalkoztatásra és önképzésre is. A jövő iskolaévben a következő szakkörökben lesz tanulóinknak lehetőségük továbbképzésre: rádiókör, „computer-studies”, művészi- és technikai rajz, kerámia, kézimunka, fotó-laboratórium, harcászkodás (fafaragás), szobrászkodás,

A 25. MAGYAR PÜNKÖSD KASTL-BAN

(Folytatás az 5. oldalról)

Az ambergi Landbauamt ünnepélyesen ekkor adja át a Magyar Gimnázium vezetőségének az új iskola- és internátus-épületet. Addig az egész vár renoválási munkái erős ütemben folynak. Megújul és felfrissül az impozáns iskolavár külső vakolata, udvarai és nagyrészt az iskolatermek, szertárak és előadótermek egész belső berendezése is. A bajor állam többmillió márkát fordított erre a célra az elmúlt két év alatt. Mi, akik az 50-es évek szegényes, részben még félig romállapotban lévő iskolavárat a szűk osztálytermekkel, zsúfolt internátus-szobákkal és az egész olcsó, ajándékba kapott berendezéssel ismertük, csodálkozva álltunk a megnagyobbodott, új bástyafalakkal megerősített pompás iskolavár előtt. — A bajor kormány megtette a magáét. Most rajtunk, magyarokon a sor, hogy ezt a szép iskolát megtöltsük magyar tanulókkal, jó és képzettséggel magyar tanárokkal és nevelőkkel, hogy igazán végvára lehessen a keresztény magyar kultúrának is.

Harangozó Ferenc

irodalmi önképzőkör, diákszínpad, néptánc, tánciskola, énekkar, cserkészedés, úszás, különféle labdajátékok és téli sportok.

Énekkarunk és népi táncsoportunk évente több európai városban is sikeresen szerepel. Pütkösi kézimunka- és művészi kiállításunkat pedig mindig sokan megcsodálják.

Az ősi kastli, volt bencés apátságban (Nürnberg és Regensburg között) elhelyezett Magyar Gimnázium nevelési célkitűzése, hogy diákjait keresztény és magyar szellemben nevelje, és azoknak európai műveltséget biztosítson.

Költségek: Beiratási díj 100,— DM (Német Márka). Tandíj és Internátusi díj havi 550,— DM, más, kisebb kiadások havi kb. 100,— DM.

Jelentkezni lehet levélben 1983 július 15-ig a következő címen: **Direktorat des Ungarischen Gymnasiums, D-8455 Kastl über Amberg, BRD (Germany).**

Hírek - események

„Elindultak, de meg nem érkeztek”

A Hivatások Vasárnapjával kapcsolatban az „Új Ember” Magyar Ferenc tollából „Elindultak, de meg nem érkeztek” három részből álló érdekes és érdekes helyzetképet közöl az otthoni papi utánpótlásról. — Nagyon sokan elindulnak a papi pálya felé, de nem érkeznek meg. Mi az oka? Az „Új Ember” ezeket a „meg-nem-érkezettek” szólaltatja meg. — Az ok legtöbbször nem hivatáshiány. A többség a papnevelő intézeteket, azok előjáróit, néha csak egy-egy nevelőt, rektort vagy spirituálist nevez meg mint okot, amelyen hivatásuk hajótörést szenvedett... Vannak, akik a kötelező katonai szolgálatból úgy tértek vissza, hogy már nem bírtak újra beleilleszkedni a szeminárium fegyelmébe és légkörébe.

Egy tapasztalt lelkész írja, rámutatva az utánpótláshiány legszomorúbb és leglényegesebb okára: „... Nemcsak a 'Hivatások Vasárnapja' körül kellene foglalkozni ezzel az életbevágó üggyel. Jól tudom, milyen reménytelennek látszik ma felébreszteni és ébren tartani a katolikus hívók lelkiismeretét. De semmisen veheti el a kedvünket attól, hogy szüntelenül kiáltunk. Nem azért kell kiáltani, mert ég a ház! A ház nem ég, de kialakulóban vannak a házban a családi tűzhelyek!”

A pap, aki ezt írta, 30 éve pasztorál ugyanazon a plébánián. Már négy újmisést nevelt azóta. De az utolsót már nyolc évvel ezelőtt, mert csak egy fiú van és azt nem adják papnak, — vagy egy se — a családi tűzhelyek kezdenek kialakulni.

A magyar püspöki kar

nagy reményt fűzött a levelező teológiai tanfolyamokhoz. — Persze, csak azzal a kikötéssel nyithatták meg a Hit tudományi Akadémia kötelékében, hogy az illetők nem alkalmazhatók lelkipásztorkodásra.

Most egy 52 éves kétgyermekes családapa, aki 1978 és 1981 között jeles eredménnyel végezte el ezt a levelező tagozatot, végre föltette megys főpásztorának a kérdést, hogy meddig kell várnia? A válasz ez volt: „Várni kell, míg a püspöki kar állást foglal a diakonátus kérdésében... Nyilvántartjuk.”

Még lehangolóbb a levél vége: „... nemcsak rólam van szó, hanem hovatovább már százakról, akik nem valami

Gödöllő sikerének titka

Egy szemtanú visszaemlékezése 50 év múlva

Kedves gödöllői emlékem a következő kis történet. Egy rajunk az altáborok között vonulva, hirtelen az együtt sétálgató B. P.-vel és Teleki Pállal találta magát szembe. Rajunk díszmenettel tisztelgett. Később Pali bától hallottuk, hogy mennyire megkapta B. P.-t ez a találkozás. Meg is mondta, hogy miért. Ő, mint katoná, sok díszmenetet látott. Ezúttal azonban meglepte őt a fiúk délceg könnyedsége, s mégis egyérségbeforró keménysége. Még ennél is inkább feltűnt neki a fiúk tekintete. Mind a szemébe néztek, ra'ongó tisztelettel, szinte lelki kapcsolatot keresve vele. — A jamboree nyüzsgő látványosságában ez jelentéktelen esemény volt, s mégis feltűnt a cserkészmozgalom megalapítójának. Ezek a fiúk pont azzal váltak „naggyá” B. P. szemében, mert nem a földgolyót akarták dobantásukkal rengetni, mert nem akartak nagyobb

mutatni lényüknél. Gödöllő nagyságának egyik titka rejlett ebben, úgy magyar, mint emberi vonatkozásban.

A fenti példával szemben femáll, sajnos, az a magyar gyengeség, hogy csak nehezen szánjuk rá magunkat kicsiny mindennapi feladatok felismerésére, kötelességek teljesítésére. Szívesebben álmodozunk nagy tettekről, és persze sikerekről. Pedig ilyenekre csak keveseknek, s azoknak is ritkán nyílik alkalmuk. Az egyéni és a közösségi élet minősége főként kicsiny mindennapi események sorozatából adódik, és azokhoz való hozzáállásunkból. Erről feledkezünk meg olyankor, amikor csakis nagy tettek nemzete szeretnénk lenni, s önmagunknak csakis a nagy tettek szerepét álmodjuk. Az igaz, hogy történelmünk sikeres fejezeteit dicső teljesítmények, a sikerteleneket pedig megrázó tragédiák fémjelezik. S mégis, Mohács óta egyre inkább a letiport és kijátszott nemzetek sorába csúsztunk.

Vajon miért? A Habsburgok miatt? A török miatt? Trianon miatt? Hitler vagy Yalta miatt? Gonosz külső erők összeesküvései miatt? Sok magyar hiszi, hogy csakis ezek miatt. Pedig be kell látnunk, hogy bennünket is terhel némi felelősség. Egyik legnagyobb mulasztásunk, hogy elhanyagoltuk kis vitáink rendezését, „kis” problémák számon tartását, megoldását.

Ebből a mentalitásból józanodott ki a két világháború között felnövő fiatal magyar elit, parasztok, munkások és szellemi foglalkozásúak egyaránt, s közöttük is különösen a cserkészet. Az 1840-es évek reformnemzedékén kívüli nem élt a törökidő óta más magyar nemzedék, amely oly céltudatosan készült volna újabb reformokra, a mindennapi feladatok meglátására és megoldására, mint ez, a történelemírás által eddig észrevennemt nemzedék.

Ennek a nemzedéknek volt egyik főpróbája Gödöllő. Éveken át a legnagyobb részletekben készült rá minden magyar cserkész, a legkisebb újonctól Teleki Pálig. Akár résztvett a jamboreen, akár nem. Magán a jamboreen pedig mindenki igyekezett a legkisebb kötelességét is a legpontosabban, a legjobb kedéllyel, a legudvariasabban, a legeredményesebben teljesíteni. Magyarok voltunk értékeink tudatában, de ugyanakkor igaz testvérei voltunk más nemzetek cserkészeinek, értékeiket megismerve és elismerve. A sok kis egyéni erőfeszítés lett Gödöllő nemzeti és nemzetközi sikerének kulcsa. Az összehangolt kis részletteljesítmények nagy nemzeti teljesítménybe forrtak össze, amely ma, fél évszázad múltán is több csak szép emléknél, mert kollektív kincsésztárunk maradt, újabb alkotások forrása. Hiszem, hogy amíg Gödöllő szellemét megtartjuk, addig a Gondviselő Isten is meg fogja tartani cserkészteinket: emberinek és magyarnak.

Dr. Matyasovszky Zsolnay Miklós, C. M.
a Magyar Cserkészszövetség örökös tiszteletbeli elnöke

A Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezet 1983 június 12-én, 15.00 óra körül ünnepi megalakulásának 35 éves jubileumát a Cannstatt-i Luther-templomban. — 35 éve, hogy az evangélikus vallásuak magyarnyelvű lelkipozozása megkezdődött. Erről emlékeznek meg ünnepi hálaadó istentisztelet keretében, amelyen Th. Sorg, stuttgarti püspök hirdeti az Igét.

romantikus öncélúsággal végezték el a teológiai levelező tagozatot... Nekem marad még egy szalmaszálam: a fiam! Ha belőlem már nem lehet diakónus, öbelőle még lehet pap... De mi lesz a többiekkel?”

Tanulmányi lehetőségek Magyarországon idegen állampolgárok részére

A budapesti Semmelweis-egyetem (orvosi fakultás) az ősszel megnyitja kapuit egy kb. 120 diákból álló kontingensnek a német nyelvterületről. A tandíj, szállás és ellátási költségeken kívül, havi 300 US-dollárba kerül. (AP)

Ettől függetlenül tervez a magyar állam az ősz folyamán Kőszegen megnyitni „Jurisics Miklós Gimnázium” néven egy középiskolát nyugateurópai tanulók részére, internátussal. A középiskolának angol- és németnyelvű részlege is lenne.

EGY LEVENTEIGAZOLVÁNY ÚTJA ZSÁMBÉKTÓL RÓMÁBA

(Egy kedves olvasói levél)

Bizonyára az „Életünk” olvasói közt elég kevesen élnek már, kik résztvettek a 45 év előtti Eucharisztikus Világkongresszus záróünnepségén. Nos, én 21 éves voltam. Zsámbékról, a mi falunkból a felnőttek vasárnap, — már nem emlékszem, autóbusszal, vagy szekérral — mentek a Herceghalmi állomásra. Onnan vonattal érkeztünk a Józsefvárosi állomásra, onnét meg körmenettel a Hősök terére. Délután még sült a nap, de délután már borús lett az ég. Midőn Pacelli kardinális az Oltárszentséggel áldást adott, hirtelen jött a felbőszakadás. — Nem volt ez egy előjel, mi fog rövidesen jönni a világra?! Mi megéltük a 2. világháború borzalmait... A végén azt mondta a hangszóró: „Figyelem, akik jelen vannak a Kongresszuson, adják le nevüket és címüket a levonték és cserkészek lapjába vagy sapkájába!” — Nálam nem volt se papír, se ceruza. Most légy okos Domonkos! Eszembe jutott: itt van a levontéigazolványom. Ez már nekem nem kell, 1937-ben el lettem búcsúztatva. Bedobtam egy cserkész lapjába. — Nemsokára jött Rómából egy levél. Tebát a levontéigazolványom megérkezett Rómába. Sajnos, a levél latinul volt írva...!

Hazafras üdvözlettel
Jelli Antal László

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Az újjászületés szentségében részesültek: **Imre Erzsébet**, N. Jenő és Leth Helga kisleánya, 1983 feb. 19.; — **Ziak Katalin**, Z. Péter és Bartok Katalin kisleánya, 1983 feb. 27.; — **Papp Philipp Emmanuel Mária**, P. András és Bernat Zsófia leánya, 1983 apr. 4. — Az Úr áldja meg az újszülötteket!

Szentségi házasságot kötöttek: **Kollár Péter** és **Iardi Judit**, — 1983 feb. 11.

Az örök hazába költöztek: **Steiner Irén** szül. **Ilkey-Hajós**, 87 éves, 1983 márc. 30.; — **Deéd Ferenc**, 82 éves, 1983 apr. 7.; — **Merényi Jenő**, 84 éves, Eisenstadt, 1983 apr. 19. — Kedves halottainknak az Úr adjon örök nyugodalmat!

Innsbruck: **Keresztelés:** Megkereszteltük **Zombori György** és **Delia** elsőszülött k. fiát, **Benjámin**. A keresztelést bensőséges családi ünnep (soproni származásúak) követte. — Szívvel gratulálunk!

Elsőáldozás: **Tóth András** és **Judit** kisleánya, **Erzsike**, elsőáldozó lett. — Azóta is hűségesen jár a magyar szentmiséken az Úr asztalához. — Áldása kísérje egész életén át!

Az örök hazába költöztek: **Dr. Horváth János**, volt budapesti szakorvos, a tiroli Wattens-ben elhunyt. Mély együttérzés remek magyar humorral párosult megbecsült orvosbarátunkban. Ezért nagyszámú tiroli is gyászolja.

Kovács János óbecsei (Bácska) honfitársunk, hűséges látogatója volt családjával együtt szentmiséinknek. Mélyen hívó, áldozatos honfitársunkat veszítettük el benne.

61 éves korában, hosszú szenvedés után, hunyt el **Darvassy Vera**. Közszerepetben állt. Mintaképe volt a jó feleségnek és családjának. — Nagy veszteségében a családnak, mindnyájan osztozkodunk!

Linz: **Keresztelés:** 1983 márc. 18-án Traunkirchenben a szentkereszttségben részesült **Dombovári Iván** és **Ács Ibolya** kisleánya, **Keresztély** (Christian). — Az Úr oltalma kísérje életútját!

BELGIUM

Brüsszel: **Születés—Keresztelés:** **Körtvélyesi Ági** (Mme De Silvestro) 1983 május 9-én született kisleányát **Pascal** névre kereszteltük. — **Erdei Imre Péter**, E.

KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSUKET RENDEZZÉK!

Magyar zarándoklat Fatimába

Első magyar királyunk, **ISTVÁN**, szenttéavatásának 900. évfordulója alkalmából az európai magyar elkötelezettségű országokból is lehetséges.

Az utazás — Zürich—Lisszabon — repülővel lesz. Csatlakozás más országokból is lehetséges.

Érdeklődni és jelentkezni a körzeti magyar lelkésznel, vagy ahol nincs magyar pap, közvetlen az utazási irodánál lehet. **HAVAS-VOYAGES** (Képesy Tibor) 4, rue du Sauvage, F-6800 MULHOUSE. Magyarul is lehet írni.

A zarándoklat programját később közöljük.

München-környéki r. kat. plébánia keres 40–50 év közötti önálló, rendszeres magyar nő, házvezetői munkára tarifa szerint. Jelentkezést „Önálló” jellegűre a szerkesztőségbe vagy (0 89) 50 32 48 telefonon 19–20 óra között.

Örömmel hozom a kedves olvasók tudomására, hogy a magyar történelem ápolása céljából érme-sorozatot adunk ki a híres királyokról. Az első **ÁRPÁD FEJEDELEM**, — a következő **Szent István** lesz.

Bronzból Ø 60 mm SFR 60,-
Ezüstből Ø 60 mm
ca. 90 gr. SFR 195,-
+ portó.

Kivánságra aranyból is megrendelhető.

Frau L. Molnár
Weissau 4 b
CH-8050 Zürich

Tel. 01 / 301 44 91 (délután)

Imre és Vinckier Krisztina első gyermeke, apr. 24-én; — **Buza Árpád Márk**, dr. B. István és Németh Judit elsőszülöttje.

Elsőáldozás: **Németh Zsuzsika** és **Spilbert Noel** pünkösdkor, máj. 22-én szentmise keretében járultak először az Úr asztalához.

Halálozás: **Kuttner Erzsébet** (86), 1928 óta a magyar lányok és szociális ügyek fáradhatatlan missziósnővére, április végén Genkben elhunyt. Ft. Dobai Sándor temette. — Köszönet és hála áldozatos tevékenységéért!

Temetés: Magyarországon május 13-án temették felesége mellé **dr. Babó Sándort**. — Gyászolja nővére, dr. K. S. Menzel.

NÉMETORSZÁG

München: **Születés — Keresztelés:** **Albert Krisztina Ildikó**, A. Béla és Kovács Tünde Münchenben 1982 okt. 8-án született kislánya, — 1983 május 15-én; — **Stöckert Zsófia Ilona**, St. Friedemann és de Lamos Mária Nori 1982 dec. 25-én Münchenben született kislánya, — 1983 május 29-én; — **Rosta Gertrud Antónia**, R. Géza és Menyhért Erzsébet 1983 márc. 22-én Münchenben született kislánya, 1983 május 23-án; — **Kalmár Alexandra Barbara**, K. Sándor és Szele Margit 1983 feb. 11-én Münchenben született kislánya, 1983 máj. 22-én. — Az Úr áldása legyen a kereszteltek és szüleiknek!

Első szentáldozás: **Máté Mónika**, dr. Máté Lajos és Szász Mária kisleánya, Bogenben, 1983 máj. 8-án járult első szentáldozáshoz. — Az emmauszi tanítványokat vigasztaló Jézus legyen életében hűséges kísérője!

Az örök hazába költöztek: **dobrzenitz Dobzensky Josef Hubert** 81 éves korában, 1983 máj. 14-én Münchenben meghalt. Temetése máj. 20-án volt München-Pasingban; — **Sala György** 1983 apr. 27-én Budapesten meghalt. Temetése máj. 4-én volt a Nordfriedhofban Münchenben. — Nyugodjanak békében!

ÖLVEDI JÁNOS lelk. üdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot április 27-én a München-Bogenhausen-i St. Georg templomban dr. Eperjes Ernő, a müncheni Magyar Misszió plébánosa mutatja be.

Stuttgart: A keresztelés szentségében részesültek: **Dani József** és **Rozsa** szül. dr. med. Sas kisleányai: **Anikó** és **Noemi Mária**, — **Nyers László** és **Ilonka** szül. Sreder kisleánya, **David**, — valamint **Kengyel Károly** és **Hajnalka** szül. Megyeri kisleánya, **David**, — 1983 apr. 17-én. — Az Úr áldása kísérje életútjukat!

OLASZORSZÁG

Arese (Milano): 1983 apr. 24-én keresztelték **Acquiletta**, **Cipriani** Guido és **Kolos** Edit gyermekét. — Isten éltesse a kislányt és szüleit!

Padua: **Halálozás:** **Dr. De Negriné** sz. **Dénes Rosita** márc. 31-én, 84 éves korában meghalt. Orvos család tagja volt: O maga, férje, fia, testvére orvosok! — **Róma:** 1983 apr. 13-án 79 éves korában meghalt **Szunyogh Gutbertus** ferences testvér, aki 1945 óta dolgozott rendje római főkolostorának könyvkötészetében. — Nyugodjanak békében!

SVÁJC

Bern: **Keresztelés:** 1983 május 15-én keresztelték meg **Szűcs Christiant**, **Andrea** és **Miklós** gyermekét. Keresztszülők voltak **Krasznai Péter**, **Hozák Lajos** és **Rösch Mária**. — Gratulálunk!

Lausanne: A keresztelés szentségében Isten kegyelmi életében részesült és az anyaszentegyház tagja lett: **Soós Mátyás László**, ifj. S. László és **Martine Francoise** első gyermeke, 1983 május 14-én. — A szülőknek sok örömet és kegyelmet a gyermek neveléséhez!

Deéd Ferenc halálára

Súlyos vesztés érte a magyar és osztrák művészeti életet: **Deéd Ferenc** festő, grafikus, restaurátor, szép, küzdelmes, eredményes élet után április 7-én, Bécsben 82 éves korában elhunyt.

Muzsikusként készült, sokoldalú zenei képességével a nagymúltú pozsonyi líceumban tűnt ki: zongorázott, hegedült, énekelt, végül azonban a képzőművészetet választotta. Mindenesetre az érettségi utáni időkben kis-zenei tagként Bartókot, Kodályt is interpretálva, sok kellemes perccel szerzett hallgatóinak — bejárva Komáromot, Lévát, Rozsnyót, Kassát. Baráti kapcsolatban állt a huszas években induló népi írókkal: **Kodolányival**, **Erdélyi Józseffel**, **Sinka Istvánnal**, **Szabó Lőrincel** stb. Ő is, mint sok fiatal értelmiségi, **Szabó Dezső** szellemi hadjáratainak lelkes katonája volt.

A főiskolán 1924-ben végzett, majd egyévi bécsi tartózkodás után Itáliába utazott. — Assisiben járva, megfogta **Cimabue**, **Giotto**, **Simone Martini** varázsa, és a **Poverellonak**, assisi **Szent Ferencnek** „*Naphimnusa*”. Rengeteget dolgozott, 1929-ben megkapta a római díjat.

Magyarországi alkotásai közül hadd emlékeztessünk többek között a pozsonyifalvai templom restaurálására (freskó, ablak, teljes oltári felszerelés), megbízatása **Feldebrőre**, a pécsi **Cubiculumra**, a kiskomáromi **Dorffmeister** mennyezetére, **Köszeg** „*Köpenyeges Madonnájára*”, **Veszprém** **Gizella** kápolnájára, az esztergomi ásatásoknál vállalt munkájára (a feltárt freskók állapotának megóvása, restaurálása), a városmajori templom kórusfal-mozaikjának elkészítésére, **Léván** a kovácsoltvas országzászlóra. Feleségében **D. Garzuly Mária**ban életre szóló hűséges, értő, szakmailag felkészült munkatársra talált.

A háború alatt jutottak Ausztriába, ahol hosszú hányattatás, alkalmi megbízatások után kikerült **Carnuntumba** s az ottani múzeumot teljesen átépítette — megteremtve az első modern osztrák kiállítást. Később az alsó-ausztriai **Landes** múzeumot, a **deutsch-altenburgi Afrika** múzeumot, az **orthi kastélyban** a halászati múzeumot csinálta; eközben kezdett ablakokat tervezni — **Carnuntumban** hat üvegablakot, **Kismartonban**

ötöt, Bécsben több helyen, **Hollabrunn** egész betontemplomát ő látta el ablakfestéssel.

Munkássága elismeréseként 1970-ben Ausztria elnökétől professzori címet kapott.

Ősei tanítók és papok voltak, szüleitől vallásos tudatot, hitet, alázatot hozott magával, így a megpróbáltatások keserű napjaiban sem veszítette el lelki egyensúlyát. Gyermekkori hívó indítatása áthatotta művészetét, de közéleti tevékenységét is jellemezte. Bécsi évei alatt, kezdettől fogva készséges segítőtje volt a magyar lelkésznek s az egyházközösség megalakulásától annak kultúr szakosztályát vezette. Számos előadást tartott, előadókát szerzett s az új menekülteknek a művészet és irodalom terén készséges tanácsadója, sokszor anyagi segítőtje volt.

Emlékét, személyiségét alkotásain keresztül is megőrizzük.

csoma

Szamosi József:

IRÁSOK — VALLOMÁSOK

Válogatott tanulmányok, bírálatok, alkalmi írások, versmagyarzatok. A 236 oldalas könyv ára DM 24.— vagy \$ 12.— Megrendelhető az ár egyidejű beküldésével a kiadónál:
AURORA, Oertlinweg 4
D-8000 München 90

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944–1975). — 300 oldal, vászonkötésben DM 25.— vagy \$ 12.—

Mindszenty József: Napi jegyzetek 480 o. vász. köt. DM 32.— \$ 15.—

Kardinal Mindszenty: Erinnerungen 4. kiad. vász. köt. DM 40.— \$ 22.—

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebk. DM 6.— \$ 4.—

Meszlenyi Antal: Magyar Szentek és Szentéletű Magyarok, 300 o., egész vászonk., DM 20.— \$ 10.— + portó

Az Irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 old., vész. köt. DM 15.— \$ 10.—

Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 48 képpel, ebből 32 színes DM 12.— \$ 6.—

Légiszállításonál + portóköltség.

Megrendelhető: az „Életünk” kiadóhivatalánál

Oberförhringer Str. 40

D-8000 München 81, W. Germany

Bécsi magyar könyvesbolt

LIBRO-DISCO Tel. 0222/527315

A-1010 WIEN, DOMGASSE 8

HANGLEMEZEK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

	ÖSch
SLPX 11392 KODÁLY: PSALMUS HUNGARICUS és FÜLSZÁLLOTT A PÁVA. — (Közreműködnek: Simándy, J., Budapesti Kórus, A MRT Gyermekkar, Állami Hangversenyzenekar. Vezényel Doráti Antal.)	130,—
LPX 11504-05 KODÁLY: SZÉKELY FONÓ. Daljáték egy felvonásban, népi szövegekre. — (Közreműködnek: Komlóssy, E., Melis, Gy., Andor, É., Simándy J., Borlay, Zs., Palsó, S., és a MRT énekara, a Budapesti Filharmónia Társaság Zenekara. Vezényel: Ferencsik János.)	260,—
SLPX 12187-89 KODÁLY: HÁRY JÁNOS, Daljáték négy kalandban, elő és utójátékkal. — (Énekel: Solyom Nagy, S., Mészöly, K., Gregor, J., stb. A Magyar Állami Operaház Ének- és Zenekarárt Ferencsik János vezényli.)	390,—
SLPX 12190 KODÁLY: HÁRY JÁNOS SZVIT-CONCERTO. (Közreműködik: a Budapesti Filharmónia Társaság Zenekara és a Magyar Állami Hangversenyzenekar. Vezényel: Ferencsik János.)	130,—
SLPX 12252 KODÁLY: FÜLSZÁLLOTT A PÁVA — GALÁNTAI TÁNCOK — MAROSSZÉKI TÁNCOK. (A MRT Szimfónikus Zenekarárt Lehel György vezényli.)	130,—

Szállításokat a világ minden tájára vállalunk!

Kérje legújabb jegyzékünket! — Könyvek nagy választékban!

Üzletünk hétköznap 10.00 — 18.00 óráig,

szombaton 10.00 — 13.00 óráig tart nyitva.

OTTHON-HÁZ

Magyar vagy magyarszármazású nyugdíjasok vagy nyugdíj előtt állók részére öröklakásokat (ált. 1 szob., fürdő/wc, főzőfülke) tervezünk finanszírozunk és építünk Budapesten. Orvosi felügyelet és kiszolgáló személyzet biztosítva lesz. **Érdeklődés: ASG, Konrad-Stör-Str. 84 8500 Nürnberg, Tel.: (0911) 881 62**

1958 — 1983

25 ÉVE MUSICA HUNGARICA
Katkó Sándor
Magyar könyvek és hanglemezek
szaküzlete

Rümannstr. 4 D-8000 München 40
Telefon (0 89) 30 50 43

HUSZONÖT ÉVE...

... ajánljuk a könyv- és hanglemez-
újdonságokat,
... szállítunk a világ minden tájára,
... szakszerű udvarias kiszolgálás,
... szolgáljuk a külföldön élő
magyarságot.

KÖNYVÚJDONSÁGAINK!

Duray Miklós: Kutyaszorító	35,-
Csoóri Sándor: Tenger és diólevél	18,-
Hajnal László Gábor: Csak a reggelek borzalmak	24,-
Schöpflin Gyula: Székiáltó-Emlékezők	24,-
Bibó L.: Összegyűjtött művei I-II.	52,-
Kishon: Dekameron	35,-
C. Kenneth: Minden tavasz véget ér	30,-
Nagykovácsi Ilona: Életregénye, Fény és árnyék, 480 old., sok képpel	42,-
Sárossy: Miszter Jávör Pál, képekkel	40,-

Hanglemezekben nagy választék!
— Kérje díjtalan katalógusainkat! —

Teológiai és Sporttudományi szakfordító magyar-német és német-magyar, valamint erdélyi honfitársaim számára román-német és német-román hiteles fordításokat vállal

Sinka Ádám

törvényszéki hites okiratfordító és tolmács. — Németországban tanácsadás állampolgári és menekültügyi kérdésekben. — Cím: **D-7512 Rheinstetten 1, Lindenstr. 16.** Telefon: 0721-518661, délután 17-órától.

Még kapható

JUHÁSZ LÁSZLÓ

A HÉTTORONYTÓL KUFSTEINIG

— Magyar rabok idegenben —
című, 200 oldal terjedelmű, új könyve,
korabeli dokumentációkkal, valamint a
„BURGENLAND”
történelmi útikalauz

második, javított kiadása.

Mindkét könyv megrendelhető **DM 25,-**
áron, a szerző címén:

Bülówstr. 10, D-8000 München 80

TAKÁCS

Fleisch & Wurstwarentrieb GmbH
Dorotheenstr. 4 — 7000 Stuttgart 1
MARKTHALLE, Stand - Nr. 74-76
Telefon (07 11) 24 31 04

Ezennel rendelék ízletes csemegeárút

Takács tól:

Cikk- szám	Az áru megnevezése	DM/kg kg
101	Friss kolbász	16,-
102	Füstölt kolbász	18,-
103	Disznósajt, paprikás	11,-
104	Disznósajt, borsos	11,-
105	Hurka, májas-rizses	10,-
106	Hurka, véres-rizses	10,-
107	Véreshurka zsemelével	10,-
108	Füstölt véreshurka	12,-
109	Bácskai májashurka, papr.	12,-
110	“ “ papr. nélkül	12,-
111	Debreceni, friss	16,-
112	Paprikás krakkói	15,-
113	Krakkói paprika nélkül	15,-
114	Fokhagym. vadászfelvágott	17,-
115	Lengyel sonkafelvágott	22,-
116	Tiroli felvágott	17,-
117	„Kulen“ Paprikaszalámi	24,-
118	Paprikás abátszalonna	13,-
119	Füstölt oldalas	13,-
120	Füstölt szalonna	13,-
121	Fehér szalonna (6 cm)	12,-
122	Finom sonka	21,-

Jobbízú a TAKÁCS-árú — Saját készítmények! — Nettóárak! A szállítási költségeket hozzászámítjuk. Szállítás utánvétellel.

HIRDETÉSEK

Nyaraljon az örökös nyárban, Floridában (USA)! — Szép szobák és apartementek várják Önt közel a tengerhez, a város központjában. Irjon információért: Westchester Magyar Motel, P. O. Box 822, Daytona Beach, Florida 32015, USA Tel.: 904-767 1418.

Kiadó két szoba összkomfortos ház, 5-6 személyre Leányfalun, termálfürdő és a Duna mellett, máj.-jún. 1983 vagy 1984, — napi Frt. 700,-. Érdeklődni lehet: Vajda Imréné, Kovács László út 17, H-2000 Szentendre.

Lelki érzelmekben gazdag 44 éves hölgy, szeretne megismerkedni korán hozzáillő férfival. — Válaszokat „Orgona” jellegre a szerkesztőségbe kérek.

Romániában élő 21 éves leány levelező barátot/barátnőt keres magyarul, angolul, nemetül és franciául. — Cím: Páll Tünde, Str. Siprian Porumbescu 12, — Oradea 3700, R. S. Romania.

Dr. med. Széles Mária általános orvos, szexuális és a magyar honfitársak rendelkezésére. **Hendelo:** Mandersneiderstr. 35, 5000 Köln 41 (Suz). **Hennues:** Hétfőn és pénteken: 8-12-ig; kedden és csütörtökön: 8-12-ig és 16-18-ig; szerdán: 8-10-ig. — **Telefon 41 64 51.**

KERESÉS: Keresem volt munkatársamat — KSzG / Székesfehérvár, d.pl. mérnök **Bory Mihályt**, fontos nyugdíjgyben. — Választ kérem a szerkesztőségbe küldeni „Egy jó hegedűshöz” jellegre.

Egyetemi tanulmányaimat a műszaki egyetemen és az orvostudományi egyetemen végeztem. Vállalok műszaki (gépészeti) és orvosi szakfordításokat **magyarról-németre és németről magyarra.** A Német Szövetségi Köztársaság elismert tolmácsa és fordítójaként vállalok azonkívül általános jellegű fordítást, tolmácsolást és tanácsadást állampolgársági, bírósági és egyéb ügyekben. — **August Lévai, 4300 Essen 1, Lehnsgrund 38, Telefon (02 01) 71 15 82.**

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. — Postfach 162, D-8000 München 1 - Telefon (089) 3 00 21 62

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. — Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Tel.: (021 01) 54 13 17.

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. BAYER

Kreitmayerstr. 26 - D-8000 München 2
Telefon (0 89) 19 63 93

	DM
Alföldi Olaszrizling I.	5,30
Alföldi Kékfrankos I.	5,30
Abasári Rizling 0.7	6,30
Debrői Hárslevelű	6,30
Badacsonyi Kéknyelű	6,80
Badacsonyi Szürkebarát	6,90
Soproni Kékfrankos	6,60
Villányi Burgundi	6,90
Hajósi Cabernet	6,90
Boglári Olaszrizling	6,30
Boglári Kékfrankos	6,30
Boglári Cabernet-rosé	6,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörté	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,-
Cseresznye pálinka	24,50
Szilva pálinka	21,50
Kosher Szilva pálinka 0.8	32,-
Hubertus	21,-
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	32,-
Beverage Bitters 0.5 lit.	17,-
Pick szalámi	kg 25,-
Csabai	kg 23,-
Gyulai	kg 21,-
Süli debreceni	kg 16,-
Süli kolbász	kg 17,-
Kalocsai tarhonya	½ kg 3,30
Nagykockatészta	½ kg 3,50
Paprika káposztával 0.7 lit.	4,40
Hegyes erőspaprika	4,40
Hegyes csípőspaprika	4,40
Bogyoszlói paprika	4,10
Házikolbász	kg 18,50
Disznósajt	kg 12,50
Véres-, májashurka	kg 12,50

— Üvegárút is szállítunk! —

RÓMÁBA UTAZÓ MAGYAROK
számára sok hasznos és szükséges
tudnivalót tartalmaz a 20 oldalas
RÓMAI MAGYAR TÁJÉKOZTATÓ

P. Salamon Z. László kapucinus atya, az Itáliában ideiglenesen tartózkodó (zarándok, turista, menekült) magyarok lelkésze összeállításában ebben az évben negyedik alkalommal jelenik meg. Ingyen kapnató a Szent Péter bazilika előcsarnokában levő soknyelvű információs szolgálatnál (a bazilika főkapuján belepve jobbra) naponként de. 9.30-12.00 és du. 3.30-5.00 óraig.

Megtudjuk belőle, hogy a nyári időszámitás idején énekes magyar szentmise van szentbeszéddel minden kedden reggel 9 órakor a Szent Péter bazilika új magyar kápolnájában, Szt. Péter sirja közelében, és minden pénteken du. 3 órakor a Szt. Callixtus katakombában, magyar nyelvű vezetéssel egybekötve mind a bazilikában, mind a katakombában. Megtudjuk azt is, hol és hogyan lehet ingyenes beépőjegyet kapni pápai szertartásokra és audienciákra, hol lehet olcsóbban vásárolni képeslapokat, albumokat, kegytárgyakat; hogyan lehet résztvenni Assisi-i zarándoktatón; hol lehet magyar nyelven felvilágosítást kapni. Egyéb hasznos tudnivalókat is közöl a római közlekedésről, stb.

FIGYELEM!

Az „Életünk” új előfizetési ára 1983. januárjától: Egyes szám ára egy évre DM 18,-, tengerentúltra légi-póstával DM 28,-.

Kérjük előfizetőinket az előfizetési díjat lehetőleg postscheckkontónkra, tengerentúlról pedig ne bank utján, hanem eurócsékkon utalják át, mert a banklevonás igen nagy.

Megjelent!!!

A BEFEJEZETLEN FORRADALOM - 1956

Ez a tanulmánykötet egyedülálló írásokat tartalmaz az 1956-os magyar forradalom előzményeiről, lefolyásáról, történelmi jelentőségéről, kiegészítve eddig ismeretlen fényképek és dokumentumok közreadásával. A kötet szerzői: **Csonka Emil** (†), **Dénes Tibor**, **Gosztonyi Péter**, **Juhász László**, **Kabdebó Tamás**, **Kocsis Gábor**, **Oltványi László**, **Révész László**.

A Svájci Magyar Irodalmi és Képzőművészeti Kör (SMIKK) kiadása, Zürich, 1982. A nyugati magyar művészek reprodukcióival illusztrált 244 oldalas könyv ára fűzve 30,- sFr / 15,- \$ + portó.

Megrendelhető: **SMIKK-VERSAND**
Postfach 87, CH-8037 Zürich.

M. SZERDAY
METROPOLITAN VERLAG
Könyv és hanglemez

Színnyey J.: Magyar írók élete és munkái I—XIV. köt.	Sfr.
Benedek I.: Semmelweis	1,220,-
Berkési A.: Barátok	15,-
Berkési A.: Siratófal	17,-
Berkési A.: Két regény / FB-86 és A 13. ügynök	20,-
Boros: Vendégségben őseinknél	27,-
Charrière: Pillangó	31,-
Cseres T.: Parázna szobrok	30,-
Boccaccio: Dekameron I, II	18,-
Feuchtwanger: A csúnya hercegnő	39,-
Dienes: A honfoglaló magyarok	13,-
Füst Milán: Válogatott művei	12,-
Esszépanoráma I, II, III	18,-
Hugo Viktor: A nyomorultak I, II	50,-
Magyar elbeszélők 19. sz. I, II	62,-
Magyar elbeszélők 20. sz. I, II, III	38,-
Cs. Szabó L.: Közel s távol	48,-
Káma — Szutra	21,-
Zilahy L.: A Dukai család I, II, III	72,-
Zoltán: Ég és föld között / Zichy Mihály élete	81,-
Tamási Áron összes novellái I, II	25,-
Zola E.: Hölgyek öröme	39,-
Az ősi társadalom magyar kutatói	16,-
Veres P.: Balogh család története I, II, III	15,-
Szabó Pál: Isten malmai	35,-
Orbán B.: Székelyföld	18,-
Szótárak, nyelvkönyvek, új- és antiquár könyvek nagy választékban!	
— Hanglemezek és teljes operák —	
— Nyugati kiadású könyvek —	

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG
Teichweg 16 — CH-4142 Münchenstein
Telefon 061 / 46 59 02

Magyar-német hiteles fordításokat gyorsan és lelkiismeretesen elvégez — színvonalas magyarországi társasutazásokat — STUDIEN-REISEN — szervez
Kérjen prospektust!
WILHELM DIVY,
Lindenstr. 50, 7990 Friedrichshafen 1.
Telefon: 07541 / 71391

ÉLETUNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40
Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészség.

Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 18,- pro Jahr und Exemplar; nach Übersee DM 28,-

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szél és ő náluk is kell előfizetni!

Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 18,- DM, vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlra légipostával 28,- DM. Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath.

Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto:
München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge
„Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei,
Ferchenbachstr. 88. - 8 München 50.

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage liegt bei: Rundschreiben. — A kiadvány egy részéhez körlevél van mellékelve.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK
FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontónkra, hanem **Postscheckkontónkra** kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge — Sonderkonto — München, **Postscheckamt München, Konto-Nr. 606 50-803.**

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni.

NEMZETŐR KÖNYVEK DM

Gombos Gyula: Igazmondók	20,-
Szoltsenyicin: Gulag I—II. Oroszból fordította Sente Imre. Kötetenként	30,-
Fehérvári István: Börtönvilág Magyarországon, fűzve	21,-
Közi Horváth József: Magyarország és kereszténység 56-ban	6,-
Rozanich István: A másik partról (versek) fűzve	12,-
Tollas Tibor: Évgyűrűk (versek) vászonkötésben	15,-
Tollas Tibor verses magnokazettája	15,-
Dálnoki Veress: Magyarország honvédelme a II. világháborúban (3 kötet) vászon	90,-
Megrendelhető a könyv árának beküldésével: Nemzetőr, 8 München 50. Ferchenbachstr. 88. címen.	

MAGYAR HENTESÁRÚ!

VIKTOR PAL

Lerchenstr. 29 - 7063. Welzheim
Telefon 0 71 82 / 67 36

	DM
1 kg. Kolbász magyar módra füstölt	16,-
1 kg. Kolbász friss magyar módra	15,-
1 kg. Debreceni vékony bélben	16,-
1 kg. Disznósajt, Baranyai ízű után	10,-
1 kg. Disznósajt, füstölt, magyar m.	12,-
1 kg. Balkán májas füstölt	12,-
1 kg. Balkán véres-májas, füstölt	10,-
1 kg. Májas vagy véres hurka sütni való magyar módra	12,-
1 kg. Fokhagymás vadász, m. módra	16,-
1 kg. Fokhagymás Tokaszalonna	12,-
1 kg. Angolszalonna. Baranyai mód.	20,-
1 kg. Hasaszalonna, füstölt,	12,-
1 kg. Fehér hátszalonna, 5-8 cm. magas	12,-
1 kg. Finom magyar hátsó-sonka füstölt, Baranyai ízű	20,-
1 kg. Császár-szalonna, füstölt	20,-
1 kg. Füstölt-oldalas, Baranyai m.	12,-
Tévedések elkerülése végett, közlöm, hogy minden árút Welzheimben sajátkezűleg gyártunk.	
Szállítunk utánvétellel, bárhova — Kanada és az Amerikai területekre kérjük előre fizetni. Postscheckamt Stuttgart	
132-944-703.	

" É L E T Ű N K "

bécsi melléklete - 1983 júl. - aug.

K r ó n i k a

Cserkészjubileum. Egyházközségünk fiú és leány csapata 1983 jún.26-án ünnepelte alapításának 20. évfordulóját Gutenstein mellett Maria Bergen. Nagy autóbusszon és számos magán kocsin közel 150-en jöttünk össze. 11 órakor ifjúsági magyar istentisztelet volt a kegytemplomban, magyar ritmikus énekkel, majd közös ebéd. 15 órakor jubileumi beszámoló és 2 órás cserkész-műsor. Befejezésül a cserkészek ünnepi rendben bevonultak a kegytemplomba s rövid ajtatosággal zártuk le az ünnepet.

Pantomim előadás. Már a nyári szünetben júl. 3-án vasárnap jól sikerült pantomim előadást tartott YANCI, az Amerikában élő mély magyar érzésű művész, aki hosszú évekig a világ egyik legjobb pantomim művészeinek - Marcel Marceunak partnere volt. Előreláthatólag f.é. vége felé újból szándékozik Bécsben művészetét ismét bemutatni.

Aranymise. Msgr. Dr.GIANONE EGON, a bécsi Pazmaneum rektora, június 29-én ünnepelte pappászentelésének 50. évfordulóját. A hálaadó aranymisén a Pazmaneum volt növendékei, a bécsi papság, az ismerősök, és a hivek zsufolásig megtöltötték a Pazmaneum kápolnáját. A jubileumi szentbeszédet Dr. EPERJES ERNŐ müncheni plébános tartotta. A jubiláns a bécsi magyar papok seniora, P.DIETRICH IMRE köszöntötte és méltatta érdemeit.

E g y é b k ö z l e m é n y e k

Németóvárra - Deutschaltenburg - 1957-től augusztus 15-én évente rendeztünk hivatalos zarándoklatot. Eleinte külön vonaton, később egy-két autóbusszon. Az indítóok megszűntével az idén már nem rendezzük meg hivatalosan, de magán jelleggel ajánljuk a Szent István alapította kegytemplom látogatását, főként a búcsú napján augusztus 15-én.

Szent István ünnepe aug.20. szombatra esik. A rá következő vasárnapon aug. 21-én ünnepeljük meg első királyukat a Singerstrasseban 11 órakor. Vendégszónok: P. TAKÁCS SÁNDOR SJ.

Mariazell-i zarándoklat szept.17-18. Miután Szentatyánknak Mariazell-i látogatására csak az egyházi személyek kaptak meghívást, nagyon indokolt, hogy az országos magyar zarándoklatot szept.17-18-án rendezzük. Bécsből az autóbusz 17-én 9.30 h-kor indul a Kapuzinerkirchetől (I., Gluckgasse 4). Az autóbuzsköltség: 160.- Schilling, szállásunk: Gasthof Höhn, Wiener Neustadterstrasse 6. Jelentkezési határidő: szept.4.

A "Katholikentag" - Katolikus Nagygyűlés a Szentatya látogatásával szept. 9-13. Részletes programja könyv alakban megjelent. A bécsi érseki irodában - Ordinariat - I., Wollzeile 2/II kapható, 25.- Schilling. A rendezvények színhelye: Heldenplatz, szombat délután; Donaupark vasárnap 11 órakor és a Stadion, hétfő délután.

Külön magyar rendezvény: imaóra (Wortgottesdienst) a magyar templomban, I., Singerstrasse 7. 11-12 h-ig. Itt adódik lehetőség részletes tájékoztatásra és ismerkedésre a kolostor udvarán, szombaton szept.10-én.

Szentkorona-émlékmű avatás Mattseeban. Szeptember 15-én csütörtökön. Az emlékmű azon a dombon áll, ahol a magyar Szentkoronát 1945 április 27-én

elásták. Az emléket menekült magyarok állították Szent István királyunk szenttéavatása 900. évében 1983-ban.

Fatima, szept.12-18. Szabadjon a fatimai zarándoklatra jelentkezők figyelmét felhívni, hogy legkésőbb augusztus végéig helybiztosítás érdekében jelentkezzenek a BLAGUSS-utazási irodában. (Frl. Hansl nál, 1040 Wiedner-Hauptstrasse 15-17. 65 16 81) a helybiztosítás 2.000.- Schilling befizetésével érvényes. Az összköltség: 11.780.- Schilling. Részletes program a Blaguss utazási irodában, vagy a lelkeszségen (Stephansplatz 5/3/2 kapható).

Ausländersonntag. Az Ausztriában lakó külföldieket az idén szeptember 25-re hívja meg a bécsi érsekség közös ünnepi istentiszteletre a Donaustadt-ba. Részletes programot szeptemberi számunkban közlünk.

Lelkipásztori konferencia. Az európai magyar katolikus papság szeptember 4-8-ig tartja évi nagy konferenciáját Stuttgart közelében.

IME. Augusztusi rózsafüzéres engesztelő imaóráinkat 4-én csütörtökön tartjuk a Singerstrasseban 18.30 órakor, Szeptemberben szombaton 10-én 11 h.lesz. Legyen ez clökészület a Katolikus Nagygyűlésre.

A n y a k ö n y v i h i r e k

Dr.TÓTH GYULA és Dr.RÁTH KATALIN - mindketten fogorvosok - 1983 július 8-án kötötték szentségi házasságot Bécsben, a Boldog Gizella emlékét őrző Maria Brunn-i plébánián. Tartós boldogságot kívánunk!

FARKAS JÓZSEF honfitársunk 1983 június 30 vette át agrármérnöki diplomáját Bécsben. Öszintén gratulálunk!

ALMÁSSY GYULA fizikából szerzett doktori oklevelet a természettudományi karon Bécsben, 1983 július 6-án. Miután Ausztria nem tudott neki elhelyezést biztosítani az atomkutatás területén, július 26-án fiatal feleségével kivándorolt az USA-ba. Az Úr áldása kísérje őket!

M a g y a r s z e n t m i s é k v a s á r s ü n n e p n a p o k o n :

I. Singerstrasse 7.	P.Dr.Radnai Tibor	11 h
IX. Pazmaneum, szombaton	Prälat Valentiny Géza	18.30 h
XI. Kaiserebersdorf	föt. Takács Sándor SJ.	10 h
Traiskirchen, tábor	P. Szollár Lajos	9.30 h

M a g y a r g y ó n t a t á s

Minden magyar szentmise előtt; továbbá

a Kapuzinerkircheben (I.,Neuermarkt) 7-8-ig naponta és pénteken 14.30 h-tól - 18.30 h-ig. P.Dr.Radnai Tibor.

.....

Szenttéavatás a Szentévbén.

Boldog Lipót kapucinus atyát, aki 1866-ban született Dalmáciában s 31 évig volt Páduában közismert és közkedvelt gyóntató 1942-ig, mint Krisztus Urunk megváltó irgalmának áldozatos lelki osztogatóját f.é. október 16-án fogja a Szentatya szenttéavatni Rómában.

.....
Für den Inhalt verantwortlich: P.Dr.Tibor Radnai, 1040 Wien, Stephanspl.5.